

Copenhagen Business School 2013
HD Regnskab og Økonomistyring
Hovedopgave

Valg af virksomhedsform set over 20 år

Med fokus på skat som en omkostning

Vejleder: Henrik Meldgaard

Udarbejdet af:

Mette Dahlgaard Pedersen

Andreas Emil Nielsen

1 Indledning (Fælles)	5
1.1 Problemstilling	6
1.2 Problemformulering	6
1.3 Disponering / Opgavens opbygning	7
1.4 Afgrænsning	8
1.5 Metode	9
1.6 Operationalisering og undersøgelsesdesign	10
1.6.1 Delspørgsmål 1	10
1.6.2 Delspørgsmål 2	11
1.6.3 Delspørgsmål 3	11
1.6.4 Delspørgsmål 4	12
1.7 Beskrivelse af casevirksomheden	12
1.7.1 Casevirksomhed	12
1.7.2 Informationer vedrørende ejer og casevirksomheden	12
1.7.3 Virksomhedsregnskab under virksomhedsordningen	13
1.7.4 Virksomhedsregnskab ved anpartsselskab	16
1.8 Kildekritik	17
1.9 Forkortelser	17
2. Skattesystemet i Danmark (Andreas Emil Nielsen)	18
2.1 Det danske skattesystems historie	18
2.2 Skattesystemet i Danmark i dag	20
2.2.1 Personlig indkomst	20
2.2.2 Kapitalindkomst	21
2.2.3 Ligningsmæssige fradrag	21
2.2.4 Aktieindkomst	22
2.2.4.1 Personer	22
2.2.4.2 Selskaber	22
2.2.5 Skatteprocenter- og grænser	22
2.3 Delkonklusion	23
3. Enkeltmandsvirksomhed (Mette Dahlgaard Pedersen)	23
3.1 Juridiske forhold	23
3.1.1 Opstart af virksomhed/registreringsforhold	23
3.1.2 Hæftelse	24
3.2 Regnskabsmæssige forhold	25
3.2.1 Årsregnskabsloven	25
3.2.2 Bogføringsloven	25
3.3 Skattemæssige forhold	26

3.3.1 Skattepligtig indkomst	26
3.3.2 Skattemæssig regulering	26
3.3.3 Beskatning af resultatet	26
3.4 Delkonklusion	28
4. Virksomhedsordningen (Mette Dahlgaard Pedersen)	28
4.1 Indledning	28
4.2 Betingelser for anvendelse af VSO	29
4.2.1 Selvstændigt erhvervsdrivende personer	29
4.2.2 Privat økonomi contra virksomhedsøkonomi	29
4.3 Virksomhedsordningens begreber	30
4.3.1 Indskudskonto og rentekorrektion	30
4.3.2 Kapitalafkastgrundlaget	32
4.3.3 Mellemregningskonto	33
4.3.4 Hævninger og hæverækkefølgen	33
4.3.5 Opsparingsmuligheder	34
4.3.6 Hensættelse til senere hævning	35
4.3.7 Underskud	35
4.3.8 Ophør mv. af virksomhedsordningen	36
4.3.9 Opgørelse af skattepligtig indkomst herunder optimering	36
4.5 Delkonklusion	37
5. Anpartsselskaber (Andreas Emil Nielsen)	39
5.1 Juridiske forhold	39
5.1.1 Stiftelse og generelle krav	39
5.1.2 Hæftelse	40
5.1.3 Krav til ledelse	40
5.1.4 Generalforsamling	40
5.1.5 Anpartshaverlån	40
5.1.6 Likvidation	41
5.1.6.1 Frivillig likvidation	41
5.1.6.2 Ophør ved betalingserklæring	42
5.1.6.3 Tvangsopløsning	42
5.2 Regnskabsmæssige forhold	43
5.2.1 Årsregnskabsloven	43
5.2.2 Bogføringsloven	44
5.3 Skattemæssige forhold	44
5.3.1 Overskud i selskab	44
5.3.2 Underskud i selskab	44
5.3.3 Løn / udlodning til ejer	45

5.3.4 Likvidation.....	45
5.3.5 Optimering af indkomstforhold	45
5.4 Delkonklusion	46
6 Analyse af indkomstforhold (Fælles).....	47
6.1 Analyse af indkomstforhold under virksomhedsordningen	47
6.1.1 Skattetilsvaret i virksomhedsordningen.....	48
6.1.1.1 Skattetilsvaret ved ophør af virksomhed.....	51
6.1.2 Toms skattetilsvaret under virksomhedsordningen	52
6.2 Analyse af indkomstforhold under personskattelovens almindelige regler med indkomst fra selskabet	53
6.2.1 Grundlag for sammenligning af resultater.....	53
6.2.2 Skattetilsvaret i selskab	55
6.2.2.1 Skattetilsvaret ved likvidation.....	57
6.2.3 Toms skattetilsvaret for personbeskatning i selskabsform	58
6.2.4 Sammenligning af skatter i 2012	60
6.3 Analyse af beskatningen i virksomhedsordningen, selskabet og personlig indkomst over en periode på 20 år.....	61
6.3.1 Diskontering	61
6.3.2 Forudsætninger ved ophør	61
6.3.3 Samlede skatter fra 2013 til 2032 ved scenarie 1	62
6.3.4 Samlede skatter fra 2013 til 2032 ved scenarie 2	63
6.3.5 Samlede skatter fra 2013 til 2032 ved scenarie 3	66
6.4 Øvrige forhold ved valg af virksomhedsform	68
6.4.1 Fordele og ulemper i virksomhedsordningen	68
6.4.2 Fordele og ulemper ved anpartsselskaber	69
6.5 Delkonklusion	70
7 Mulighederne for at ændre virksomhedsform (Andreas Emil Nielsen)	72
7.1 Indledning.....	72
7.2 Omdannelse fra selskab til VSO	72
7.2.1 Goodwill	73
7.2.2 Opgørelse af handelsværdier og skattemæssige avancer.....	75
7.2.3 Sammenholdelse af kombination mellem VSO og udbyttebetaling fra selskab kontra ren VSO	76
7.2.3.1 Beregning af skatter ved kombination af anpartsselskab og VSO.....	77
7.3 Partnerselskab.....	78
7.3.1 Omdannelse til Partnerselskab.....	79
7.4 Delkonklusion	80

8 Kritik af analyserne (Fælles)	81
9 Konklusion (Fælles)	81
10 Perspektivering (Fælles)	83
11 Litteraturliste	84
11.1 Bøger	84
11.2 Hjemmesider	85
12 Bilag	86

1 Indledning

Som selvstændig erhvervsdrivende bør man ved opstart af virksomhed nøje vurderes, hvilken virksomhedsform der er mest hensigtsmæssig. Endvidere er det også vigtigt løbende at overveje, om den valgte virksomhedsform stadig passer til virksomheden.

Antallet af mulige virksomheders former er mange. Skal virksomheden drives som selvstændig erhvervsvirksomhed efter reglerne i personskatteloven eller virksomhedsskatteloven? Eller skal man allerede fra starten af, vælge at drive sin virksomhed i form af et kapitalselskab? I dag er de to mest anvendte virksomhedsformer anpartsselskab og personlig drevne virksomheder.¹

Når man som selvstændig erhvervsdrivende starter og driver virksomhed, er fokus ofte primært på selve driften af virksomheden, og der er derfor mindre fokus på forståelse af de juridiske, regnskabsmæssige og skattemæssige krav, som stilles ved den valgte virksomhedsform, herunder om virksomhedsformen er mest optimal, hvis man ser på skat som en omkostning. Virksomhedsejere har dog ofte en interesse i at tjene mest muligt og betale mindst muligt i skat. Herudover kan de have en interesse i at vurdere, hvordan skattebetalingerne ser ud hen over en længere periode.

Der er umiddelbart ikke noget entydigt svar på, hvilken virksomhedsform der er den rigtige. Valget af virksomhedsform, hænger sammen med virksomhedsejerens ønsker og forventninger. Herudover er det ikke sikkert, at den virksomhedsform, der er valgt ved begyndelsen, er den, man anvender hele virksomhedens levetid. Hertil kommer vurderingen af, om den valgte virksomhedsform hænger sammen med virksomhedens idegrundlag og afledte aktiviteter.

Det har i mange år været sådan, at valg af virksomhedsform primært afhænger af virksomhedens størrelse, således at store virksomheder skal drives i selskabsregi, hvor mindre virksomheder skal drives i personligt regi. Spørgsmålet er om de erhvervsdrivende løbende har taget stilling til de samlede skattebetalinger over en længere periode frem i tiden for at kunne vurdere, om virksomhedsformen er optimal for ejeren som person rent skattemæssigt, og om det kan betale sig at ændre virksomhedsform?

¹<http://cvr.dk/site/forms/businessresearch/research.aspx?ShowResults=true&q=66c3bbfb-8d48-4473-a985-218f9ba9f037&p=cf19cbc9-9694-4ed3-b9b4-fc90989bfe4b&ts=1368267694&c=cvrdk&e=prod&rt=Safetynet&h=f2c7fddc1edbb3fa2805c872b1e1a450>

1.1 Problemstilling

Som skrevet i ovenstående indledning har de fleste virksomhedsejere ikke særligt meget fokus på valg af virksomhedsform, hvilket ofte også skyldes, at de har svært ved at gennemskue det danske skattesystem samt øvrig lovgivning knyttet til den valgte virksomhedsform, og de søger derfor ofte hjælp hos advokater, revisorer og øvrige rådgivere.

Formålet med denne opgave er at gøre rede for de betalte skatter, som en virksomhedsejer kommer til at betale i henholdsvis et selskab og en personlig drevet virksomhed ved anvendelse af virksomhedsordningen i en periode på 20 år med efterfølgende ophør af virksomheden. Herudover er formålet at vurdere om det skattemæssigt kan betale sig for virksomhedsejeren at ændre sin virksomhedsform. Opgaven vil blive baseret på beregninger ud fra en casevirksomhed.

1.2 Problemformulering

Ovenstående problemstilling leder frem til følgende problemformulering:

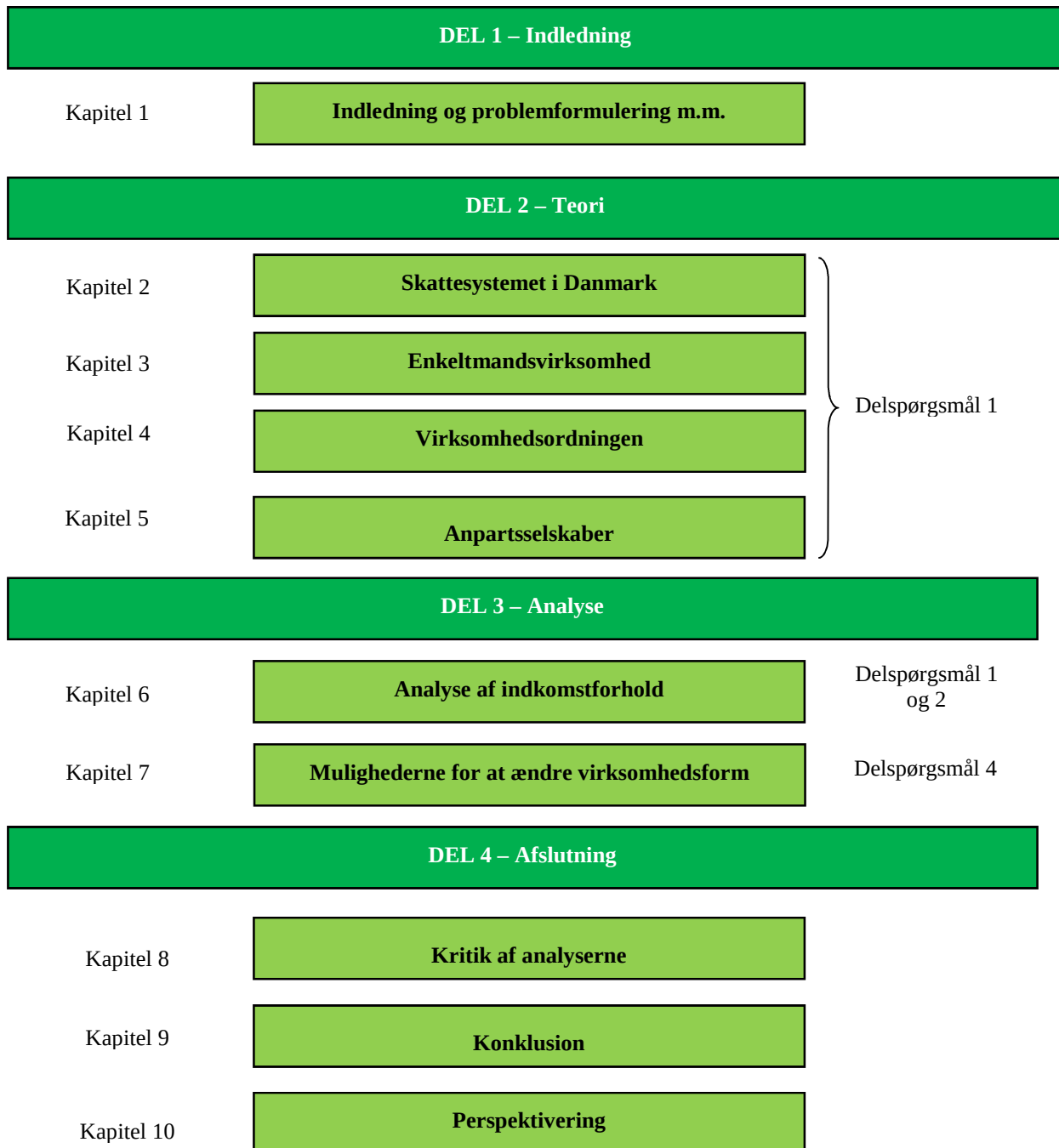
Hvilken virksomhedsform er mest optimal set henover en periode på 20 år, hvis skattebetalingerne er en afgørende faktor for valg af virksomhedsform, og kan det skattemæssigt betale sig at ændre virksomhedsformen, set ud fra en valgt case virksomhed.

For at kunne besvare ovenstående indgår følgende delspørgsmål:

- Hvilke juridiske, regnskabsmæssige og skattemæssige krav stilles til anpartsselskaber og personligt drevne virksomheder?
- Hvordan ser skattebetalingerne ud for ejeren af case virksomheden i dag og om 20 år ved valg af de to forskellige virksomhedsformer ud fra flere scenarier?
- Hvilken virksomhedsform er mest optimal, når man kigger på skat som en omkostning over en periode på 20 år ud fra flere forskellige scenarier.

- Hvilke muligheder er der for at skifte virksomhedsform, hvis man har valgt en mindre optimal virksomhedsform for sin virksomhed, og hvad koster det at ændre virksomhedsform?

1.3 Disponering / Opgavens opbygning

1.4 Afgrænsning

For at besvare problemformuleringen bedst muligt har vi valgt at foretage en afgrænsning af de områder vi behandler i opgaven, ud fra en samlet vurdering i forhold til vores casevirksomhed. Vi er opmærksomme på, at afgrænsningen øger muligheden for, at der er emner inden for de behandlede love, der ikke bliver gennemgået i dybden.

Hele opgaven er baseret på en casevirksomhed, hvor regnskabet for virksomheden er opgjort for en selvstændig erhvervsdrivende person og et anpartsselskab. I casen er det lagt til grund, at personen bor i Frederiksberg Kommune og ikke har været gift i de pågældende indkomstår. Der foretages derfor ikke beregning for udnyttelse af over- eller underskud hos ægtefælle.

Skattesatser m.v., som anvendes i opgaven, tager udgangspunkt i Frederiksberg Kommunes skattesatser for 2012 og frem til 2022. For at begrænse opgavens omfang er det valgt ikke at se på efterløn, seniornedslag, udligningskat samt folkepension og øvrig pension. Det er ligeledes fravalgt ikke at se inddrage CFC-indkomst.

For at kunne beregne indkomstbeskatningen, herunder udskudt skat omfatter opgaven; virksomhedsordningen og anpartsselskaber, da disse er nogle af de mest brugte² virksomhedsformer. Derfor har vi i opgaven fravalgt at behandle kapitalafkastningsordningen, interessent- og kommanditselskaber samt Holding struktur.

Analysen af de to forskellige virksomhedsformer vil indeholde fordele og ulemper ud fra et juridisk, regnskabsmæssigt og skattemæssigt perspektiv, med fokus på skat som en omkostning.

I forhold til de juridiske, regnskabsmæssige og skattemæssige forhold vil opgaven primært omfatte følgende forhold:

- Indtræden
- Lovgrundlag

²<http://cvr.dk/site/forms/businessresearch/research.aspx?ShowResults=true&q=66c3bbfb-8d48-4473-a985-218f9ba9f037&p=cf19cbc9-9694-4ed3-b9b4-fc90989bfe4b&ts=1368267694&c=cvrdk&e=prod&rt=Safetynet&h=f2c7fddc1edbb3fa2805c872b1e1a450>

- Hæftelse
- Beskatning af overskud/underskud/udbytte/løn
- Mulige optimeringsmuligheder

Opgaven tager i alle beregninger udgangspunkt i, at den personlige virksomhed og anpartsselskabet er stiftet af en person. Fra det skattemæssige perspektiv vil opgaven have fokus på personskatteloven, virksomhedsskatteloven og selskabsskatteloven.

Ved gennemgang af fradragsberettigede omkostninger ved opgørelse af det skattemæssige resultat tages der alene udgangspunkt i de reguleringer, som opstår ved beregninger fra casevirksomheden.

Ved besvarelsen af problemformuleringens delspørgsmål fire vil teorien af en alternativ virksomhedsform kun blive behandlet meget overordnet.

Den 24. april 2013 blev vækstplanen vedtaget, og som følge heraf vil selskabsskatten fra 2014-2016 gradvist falde fra 25 % til 22 %. Vi har i opgaven valgt ikke tage højde herfor, hvorfor den nuværende selskabsskattesats på 25 % er anvendt i opgaven.

1.5 Metode

Som beskrevet i afgrænsningen vil der blive taget udgangspunkt i virksomhedsordningen og anpartsselskaber. Der bliver således taget udgangspunkt i en teoretisk gennemgang af de to virksomhedsformer, og der bliver foretaget de nødvendige beregninger med udgangspunkt i den opstillet casevirksomhed. Der vælges de fremgangsmåder, som anvendes til indsamling, analyse og fortolkning af de data, som giver de bedste svar.

I opgaven vil vi foretage en analyse af de betalte skatter i dag og i en periode på 20 år med efterfølgende ophør af virksomhed, ud fra virksomhedsoplysningerne i casevirksomheden.

Med udgangspunkt i analysen vil vi anbefale den mest optimale virksomhedsform for virksomheds-ejeren, og analysere på, om det skattemæssigt kan betale sig at ændre virksomhedsform samt kom-

mentere på et muligt alternativ hertil, såfremt man som virksomhedsejer har valgt den en mindre optimal virksomhedsform.

Vurderingen af den mest optimale virksomhedsform dannes på baggrund af foretagne skatteberegninger af de samlede skattebetalinger for indkomståret 2013 til 2032 samt øvrige fordele og ulemper ved de forskellige ordninger.

Der vil i opgaven blive benyttet både primære- og sekundære data, da opgaven bygger på meget forskellig lovgivning.

De primære data, der benyttes i denne opgave, er udelukkende egne erfaringer, noter fra undervisning samt sparring med kollegaer, mens de sekundære data hovedsagligt vil bestå af love, publikationer og andet relevant litteratur. Sekundærdata er indsamlet af andre personer.

Opgaven er bygget omkring fire delspørgsmål, som til sammen har til formål at besvare problemstillingen.

1.6 Operationalisering og undersøgelsesdesign

1.6.1 Delspørgsmål 1

Hvilke juridiske, regnskabsmæssige og skattemæssige krav stilles til anpartsselskaber og personligt drevne virksomheder?

Dette er den beskrivende del af opgaven, og her forklares primært de væsentligste juridiske, regnskabsmæssige og skattemæssige krav, der stilles til anpartsselskaber og personligt drevne virksomheder. Med udgangspunkt i denne beskrivelse dannes et samlet overblik over de to forskellige virksomhedsformer til senere i opgaven, at kunne redegøre for fordele og ulemper for de to forskellige virksomhedsformer, herunder redegøre for, hvilken ordning der er mest optimal.

Indledningsvist vil der blive foretaget en overordnet beskrivelse af det danske skattesystem, herunder beskrivelse af de forskellige indkomststyper.

Der vil i den beskrivende del af opgaven være elementer, som ikke nødvendigvis behandles yderligere i analysedelen, men er medtaget med det formål, at opnå en forståelse for de elementer, som indgår i valget af den mest optimale virksomhedsform.

Data til besvarelse af det første delspørgsmål vil være love, teoretiske bøger og andre relevante publikationer.

1.6.2 Delspørgsmål 2

Hvordan ser skattebetalingerne ud for ejeren af case virksomheden i dag og om 20 år ved valg af de to forskellige virksomhedsformer ud fra flere scenarier?

Besvarelsen af delspørgsmål 2 vil indeholde konkrete beregninger ved valg af de to forskellige virksomhedsformer med udgangspunkt i casevirksomheden.

Der vil indledningsvist blive foretaget beregning af det skattemæssige resultat ved valg af de to forskellige virksomhedsformer i indkomståret 2012 ved fuld optimering.

Herefter vil der med udgangspunkt heri blive foretaget beregning af de betalte skatter for indkomståret 2012.

Efter beregningerne for år 2012 vil der blive foretaget beregninger af, hvorledes skattebetalinger ser ud frem til år 2032, hvor virksomheden ophøre.

Data for besvarelse af delspørgsmål 2 vil være den nuværende og fremtidige gældende skattelovgivning samt forudsætningerne fra vores casevirksomhed.

1.6.3 Delspørgsmål 3

Hvilken virksomhedsform er mest optimal, når man kigger på skat som en omkostning over en periode på 20 år ud fra flere forskellige scenarier?

Med udgangspunkt i den beskrivende del i delspørgsmål 1 og de foretagne beregninger i delspørgsmål 2 vil der i besvarelsen af delspørgsmål 3 blive redegjort for, hvilke fordele og ulemper der er ved de to forskellige virksomhedsformer.

På baggrund af overstående vil der herefter blive foretaget en vurdering af, hvilken en af virksomhedsformerne der er mest optimal, når man ser på skat som en omkostning.

Data for besvarelse af delspørgsmål 3 vil være det tidligere gennemgående ved besvarelse af delspørgsmål 1 og 2.

1.6.4 Delspørgsmål 4

Hvilke muligheder er der, hvis man har valgt en mindre optimal virksomhedsform for sin virksomhed, og hvad koster det at ændre virksomhedsform?

Det vil afslutningsvist i opgaven blive undersøgt nærmere, hvilke muligheder man som selvstændig erhvervsdrivende har, hvis man er i en situation, hvor at man har valgt en mindre optimal virksomhedsform for sin virksomhed ud fra et skattemæssigt perspektiv.

Der vil blive gjort rede for alternativer med en overordnet gennemgang af teorien, samt foretaget beregninger på hvad det vil koste skattemæssigt at ændre virksomhedsform.

Til besvarelsen af dette delspørgsmål vil data være love, teoretiske bøger og andre relevante publikationer.

1.7 Beskrivelse af casevirksomheden

1.7.1 Casevirksomhed

Til brug for opgaven har vi opstillet en casevirksomhed med regnskabstal og generelle forudsætninger for beregninger og diskussioner i denne opgave. I casevirksomheden er der opstillet to scenarier af virksomheder, nemlig en personligt dreven virksomhed og et selskab, som drives som anpartsselskab. Indgangsværdierne i de to virksomheder er opgjort ud fra samme grundlag. Der er jf. bilag 1 vedlagt informationer omkring casevirksomheden

1.7.2 Informationer vedrørende ejer og casevirksomheden

Tom har i 2009 valgt at starte sin egen konsulentvirksomhed efter flere års ansættelse i et større konsulentfirma i København. Tom har igennem mange års erfaring i branchen opbygget et stort

netværk, som han kan gøre brug af i sin nye virksomhed. Tom har i 2008 købt en erhvervslejlighed, hvor han vil drive sin virksomhed fra.

Tom er i 2013 47 år gammel og bor på Frederiksberg alene i en andelslejlighed, som han købte, da han var 30 år. Restgælden i lejligheden udgør 1. januar 2009 300.000 kr., og Tom har ikke anden gæld. Tom ejer en bil, som han påtænker både at bruge erhvervsmæssigt og privat i sin nye virksomhed. Han har ingen værdipapirer eller aktier, hvorfra han modtager udbytte eller anden kapitalindkomst. Tom har i 2009 opsagt sine betalinger til fagligt kontingent, hvorfor han ikke har noget fradrag herfor. Tom indbetaler ikke til pension.

Der vil i beregningerne blive taget udgangspunkt i, at år 2012 er et ”normalt” regnskabsår som følge af, at Tom har haft flere år til at etablere sin virksomhed og opstartsfasen er dermed overstået.

1.7.3 Virksomhedsregnskab under virksomhedsordningen

Tom har valgt at starte sin virksomhed som en personlig virksomhed og har fra starten valgt at lade sig beskatte efter virksomhedsordningens regler. Virksomheden er startet med erhvervslejligheden med tilhørende gæld samt bil. Virksomhedens resultat fra 2009 til 2012 er opgjort som følgende:

Figur 1 – Caseregnskab under virksomhedsordningen

Caseregnskab				
Resultatopgørelse	2009	2010	2011	2012
Nettoomsætning	1.200.000	1.500.000	1.875.000	2.343.750
Andre eksterne omkostninger	-300.000	-345.000	-396.750	-456.263
Bruttoresultat	900.000	1.155.000	1.478.250	1.887.488
Personaleomkostninger	0	-350.000	-525.000	-787.500
Af- og nedskrivninger	-76.500	-91.500	-91.500	-71.500
Driftsresultat	823.500	713.500	861.750	1.028.488
Finansielle indtægter	0	0	0	0
Finansielle omkostninger	-120.000	-112.000	-104.000	-100.000
Årets resultat	703.500	601.500	757.750	928.488
Aktiver				
Grunde og bygninger	2.438.500	2.382.000	2.325.500	2.269.000
Driftsmidler	40.000	50.000	35.000	0
Anlægsaktiver	2.478.500	2.432.000	2.360.500	2.269.000
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser	100.000	125.000	156.250	195.313
Andre tilgodehavende	25.000	30.000	35.000	40.000
Periodeafgrænsningsposter	10.000	12.500	15.000	17.500
Tilgodehavender	135.000	167.500	206.250	252.813
Likvider	141.250	342.188	573.966	944.456
Omsætningsaktiver i alt	276.250	509.688	780.216	1.197.269
Aktiver i alt	2.754.750	2.941.688	3.140.716	3.466.269
Passiver				
Egenkapital	608.500	737.500	999.125	1.406.681
Prioritetsgæld	1.950.000	1.850.000	1.750.000	1.650.000
Langfristet gæld	1.950.000	1.850.000	1.750.000	1.650.000
Kortfristet del af prioritetsgæld	0	100.000	100.000	100.000
Bankgæld	100.000	90.000	80.000	70.000
Leverandørgæld	20.000	22.000	24.200	26.620
Anden gæld	76.250	142.188	187.391	212.968
Kortfristet gæld	196.250	354.188	391.591	409.588
Passiver i alt	2.754.750	2.941.688	3.140.716	3.466.269
Kilde: Egen tilvirkning				

Ud over ovenstående har Tom valgt at indskyde sin private gæld på 300.000 kr. i virksomhedsordningen. Resultatet af øvrige aktiviteter i virksomhedsordningen kan vises som følgende:

Figur 2 – Caseregnskab under virksomhedsordningens øvrige aktiviteter

Caseregnskab - øvrige aktiviteter				
Resultatopgørelse	2009	2010	2011	2012
Driftsresultat	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Finansielle indtægter	0	0	0	0
Finansielle omkostninger	-22.500	-20.250	-18.225	-16.403
Årets resultat	<u>-22.500</u>	<u>-20.250</u>	<u>-18.225</u>	<u>-16.403</u>
Aktiver				
Aktiver i alt	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Passiver				
Egenkapital	-322.500	-320.250	-318.225	-316.403
Prioritetsgæld	<u>300.000</u>	<u>300.000</u>	<u>300.000</u>	<u>300.000</u>
Langfristet gæld	<u>300.000</u>	<u>300.000</u>	<u>300.000</u>	<u>300.000</u>
Anden gæld	<u>22.500</u>	<u>20.250</u>	<u>18.225</u>	<u>16.403</u>
Kortfristet gæld	<u>22.500</u>	<u>20.250</u>	<u>18.225</u>	<u>16.403</u>
Passiver i alt	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Kilde: Egen tilvirkning				

Virksomhedens indskudskonto er opgjort pr. 1. januar 2009 til følgende:

Figur 3 -Indskudskonto

Indskudskonto	
	01.01.2009
Aktiver	
Ejendom - kontant anskaffelsessum	2.495.000
Bil	<u>60.000</u>
	<u>2.555.000</u>
Gæld	
Prioritetsgæld vedr. ejendom	1.950.000
Privat gæld	<u>300.000</u>
	<u>2.250.000</u>
Indskudskonto 1. januar 2009	<u>55.000</u>
Kilde: Egen tilvirkning	

1.7.4 Virksomhedsregnskab ved anpartsselskab

Tom har valgt at starte sin virksomhed som et anpartsselskab, og udviklingen i virksomhedens regnskab fra 2009 til 2012 kan vises som følgende:

Figur 4 – virksomhedsregnskab 2009-2012

Caseregnskab - anpartsselskab				
Resultatopgørelse	2009	2010	2011	2012
Nettoomsætning	1.200.000	1.500.000	1.875.000	2.343.750
Andre eksterne omkostninger	-300.000	-345.000	-396.750	-456.263
Bruttoresultat	900.000	1.155.000	1.478.250	1.887.488
Personaleomkostninger	-385.600	-758.100	-956.725	-1.244.031
Af- og nedskrivninger	-76.500	-91.500	-91.500	-71.500
Driftsresultat	437.900	305.400	430.025	571.956
Finansielle indtægter	0	0	0	0
Finansielle omkostninger	-120.000	-112.000	-104.000	-100.000
Resultat før skat	317.900	193.400	326.025	471.956
Skat af årets resultat	-78.150	-48.963	-83.588	-116.188
Årets resultat	239.750	144.438	242.438	355.769
Aktiver				
Grunde og bygninger	2.438.500	2.382.000	2.325.500	2.269.000
Driftsmidler	40.000	50.000	35.000	0
Anlægsaktiver	2.478.500	2.432.000	2.360.500	2.269.000
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser	100.000	125.000	156.250	195.313
Andre tilgodehavende	25.000	30.000	35.000	40.000
Periodeafgrænsningsposter	10.000	12.500	15.000	17.500
Tilgodehavender	135.000	167.500	206.250	252.813
Likvider	207.225	345.813	548.022	848.265
Omsætningsaktiver i alt	342.225	513.313	754.272	1.101.078
Aktiver i alt	2.820.725	2.945.313	3.114.772	3.370.078
Passiver				
Egenkapital	594.750	690.888	885.025	1.192.494
Udskudte skatteforpligtelser	1.575	1.275	4.569	1.808
Hensatte forpligtelser	1.575	1.275	4.569	1.808
Prioritetsgæld	1.950.000	1.850.000	1.750.000	1.650.000
Langfristet gæld	1.950.000	1.850.000	1.750.000	1.650.000
Kortfristet del af prioritetsgæld	0	100.000	100.000	100.000
Bankgæld	100.000	90.000	80.000	70.000
Leverandørgæld	20.000	22.000	24.200	26.620
Skyldig selskabsskat	78.150	48.963	83.588	116.188
Anden gæld	76.250	142.188	187.391	212.968
Kortfristet gæld	274.400	403.150	475.178	525.775
Passiver i alt	2.820.725	2.945.313	3.114.772	3.370.077

Kilde: Egen tilvirkning

Som følge af reglerne i selskabsloven er det ikke muligt for Tom at indskyde privatgæld i anparts-selskabet. Tom har derfor en privat gæld på 300.000 kr.

1.8 Kildekritik

Som tidligere nævnt er data anvendt i denne opgave primært sekundære data i form af gældende lovgivning på områderne, faglitteratur, og andre relevante publikationer, hvilket vurderes at være passende til opgavens indhold.

I opgaven vil der ikke blive foretaget nogen diskussion af den gældende lovgivning på de beskrevne områder, da denne vurderes anvendelig for at kunne besvare problemstillingen.

Oplysninger fra internettet stammer primært fra SKAT, retsinformationen, mm. Hvilke vurderes at være fagligt opdaterede hjemmesider.

Vi vil i opgaven endvidere gøre brug af egne erfaringer og viden, som vi har lært i forbindelse med vores arbejde, undervisning og interne kurser, hvilket ikke at være et problem, da de undervisere, vi har haft, selv sidder med lovgivninger til dagligt, idet de enten kommer fra revisions- eller advokat-firmaer. Herudover vil vi gøre brug af noter og beskrivelser, som vi har modtaget i undervisningen.

1.9 Forkortelser

ABL	Aktieavancebeskatningsloven
BFL	Bogføringsloven
KAO	Kapitalafkastordningen
KSL	Kildeskatteloven
LEV	Lov om visse erhvervsdrivende virksomheder
LL	Ligningsloven
PSL	Personskatteloven
SSL	Selskabsskatteloven
SL	Selskabsloven
VSL	Virksomhedsskatteloven
VSO	Virksomhedsordningen
ÅRL	Årsregnskabsloven

2. Skattesystemet i Danmark

I Danmark har vi mange forskellige typer af virksomheder som man som selvstændig erhvervsdrivende kan vælge at opstarte og drive virksomhed ved.

Den overordnede opdeling, som der normalt skelens imellem, er dog, hvorvidt man driver virksomhed i personligt regi eller i et anpartsselskab, hvilket som det tidligere er nævnt, også er de to mest anvendte virksomhedsformer.

Reglerne for personlige virksomheder og anpartsselskaber er ikke ens, dog vil overskud og hævninger i den personlige virksomhed samt løn og udbytte fra anpartsselskabet blive medtaget i ejerens skattepligtige indkomst.

2.1 Det danske skattesystems historie³

Den første danske skattereform blev gennemført i 1903, hvor man gik over til en ensartet indkomstskat, formueskat samt en ejendomsværdiskat. Før 1903 havde beskatningen i Danmark foregået på mange forskellige måder, senest dog ved hartkorns- og bygningsskatter.

Det var med skattereformen 1903, at statsskatteloven blev indført, selvangivelsen blev indført samt skatteopkrævningen blev inddelt i tre typer med særlige satser og fradragsregler. De tre typer var indkomstskat, formueskat og selskabsskat. Endvidere gik man over til at have en progressiv skatteskala.

Næste større ændring skete først i 1969, hvor kildeskatten blev indført. Før 1969 skulle den skattepligtige først betale sin indkomstskat i året efter indkomstsåret, og den skat, man betalte, kunne man fradrage i indeværende indkomstsår som et ligningsmæssigt fradrag.

³ http://www.historie-online.dk/nyt/bogfeature/skattehistorie_6.htm - BogFeature

Indkomstskatter og offentlig vækst 1903-2005 og <http://www.skm.dk/publikationer/skat/1492/1498/> - Skatteberegningsreglerne for personer – før og nu (resume)

Med indførelsen af KSL gik man dog over til, at indkomsten blev opkrævet hos arbejdsgiveren, og at skatten skulle betales samtidig med lønudbetalingen. Det var ligeledes med KSL, at man begyndte at opdele indkomster i A- og B-indkomster, og at skattefradragsretten blev ophævet.

I 1987 blev endnu en skattereform gennemført, hvor man som følge af for meget skattetænkning i årene før ville "straffe" lånoptagelser. Dette gjorde man rent teknisk ved indførelse af en ny lov, PSL hvilken var baseret på SPK-princippet⁴. Indkomster blev således opdelt i personlig indkomst og kapitalindkomst, hvor negativ kapitalindkomst beskattes væsentlige lavere efter et nettoprincip, og derfor medførte et lavere skatteværdi.

Herefter blev den skattepligtige indkomst opgjort som summen af personlig indkomst og kapitalindkomst fratrullet ligningsmæssige fradrag (fradragsberettigede udgifter). Som følge af overstående blev reglerne for underskud udbygget og todelt med særlige bestemmelser for henholdsvis underskud i den skattepligtige indkomst og i den personlige indkomst. Disse bestemmelser er stadig gældende i dag.

Da skatteværdien af kapitalindkomst (herunder renteudgifter) nu var blevet betydeligt nedsat, var det nødvendigt at indføre særlige regler, som havde til formål at sikre selvstændige erhvervsdrivende med personligt drevne virksomheder fuld skattemæssig fradragsværdi for erhvervsmæssige renteudgifter, så disse ligestilledes med fradragsværdien af øvrige driftsudgifter. Derfor indførte man også virksomhedsskatteordningen, som bl.a. tilgodeser dette. Med de nye regler omkring VSO, blev opsparet overskud beskattet med samme skattesats som for selskaber.

Da VSO stiller store krav, og der er mange regler, blev der i 1993 indført en kapitalafkastordning, som giver de samme fordele som virksomhedsskatteordningen, men ikke er lige så svær at håndtere rent administrativt.

Med virkning fra 1994 skete der yderligere ændringer til det danske skattesystem i form af en skattemønstrelægning, hvor arbejdsmarkedsbidraget blev indført, sammen med begreberne bundskat, mellemsskat (senere udgået i forbindelse med skattereformen 2009) og topskat. Endvidere blev formueskatten ophævet og afviklet helt i 1997.

⁴ SPK: Separat Person- og Kapitalindkomstbeskatning

2.2 Skattesystemet i Danmark i dag

Alt det overstående i forrige afsnit leder nogenlunde hen, til hvorledes fundamentet for skattesystemet i Danmark ser ud i dag. Der har selvfølgelig været en del flere ændringer i skattesystemet siden 1994, bl.a. ved skattereformen af 1998 (pinsepakken), ændringer vedrørende kommunalreform og sundhedsbidrag, skattereformen af 2009 (Forårspakke 2.0), Genopretnings Pakken og senest skattereformen af 2012.

I dag anvendes begreberne personlig indkomst, kapitalindkomst og ligningsmæssige fradrag stadig. De anvendes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst for personer, der er skattepligtige her i landet efter skattelovgivningens almindelige regler med de ændringer, der følger af PSL. Opgørelsen af den skattepligtige indkomst kan illustreres ved nedenstående figur:

Figur 5 - Skattepligtig indkomst

Skattepligtig indkomst	
+	Personlig indkomst
+/-	Kapitalindkomst
-	Ligningsmæssige fradrag
Skattepligtig indkomst	
Kilde: Egen tilvirkning	

Derudover skal CFC-indkomst og aktieindkomst opgøres. Jf. afgrænsningen vil CFC-indkomst ikke blive behandlet i denne opgave.

2.2.1 Personlig indkomst

Personlig indkomst omfatter alle indkomster, der indgår i den skattepligtige indkomst, og som ikke er kapitalindkomst.⁵ dvs. bl.a.:

- Lønindkomst
- Resultat af virksomhed før renter
- Pensionsindbetalinger
- Skattepligtige uddelinger fra fonde, foreninger
- Modtaget underholdsbidrag og andre løbende ydelser

⁵ PSL § 3, stk. 1.

- Fri bil, telefon og bolig
- Arbejdsløshedsdagpenge, sygedagpenge, efterløn
- Overskud af ikke-erhvervsmæssig virksomhed (hobbyvirksomhed)

2.2.2 Kapitalindkomst

Hvad der indgår under kapitalindkomst er beskrevet i PSL § 4. Kapitalindkomst omfatter bl.a.:

- Renteindtægter og renteutgifter
- Skattepligtige gevinster og fradragsberettigede tab efter kursgevinstloven
- Beregnet kapitalafkast i selvstændig erhvervsdrivende virksomhed
- Rentekorrektion
- Indkomst ved selvstændig erhvervsvirksomhed, når antallet af ejere er større end 10, og den skattepligtige ikke deltager i virksomhedens drift i væsentligt omfang
- Ejendomsavance

Beskatningen af kapitalindkomst afhænger af, om man har positiv eller negativ nettokapitalindkomst.

Hvis man har en positiv kapitalindkomst, beskattes denne med 36,5 % ekskl. kirkeskat (2012) op til bundfradraget på 40.000 kr. (2012), mens den del, som overstiger bundfradraget, beskattes med op til 51,5 % (2012) i topskat. Ved negativ nettokapitalindkomst opnås modsat et fradrag i den personlige indkomst. Fradragsværdien udgør for negativ nettokapitalindkomst ca. 32,50 % op til negativ 50.000 kr. For negativ nettokapitalindkomst nedsættes fradragsværdien gradvist fra ca. 33,5 % til 25 % i 2019.

2.2.3 Ligningsmæssige fradrag

Det fremgår ikke særskilt af nogen paragraf i PSL, hvad der indgår under ligningsmæssige fradrag, men hvorvidt noget giver adgang til fradrag findes grundlæggende i SL § 6. Derudover findes der i LL særligt regler om, hvornår der er fradrag. Af ligningsmæssige fradrag kan bl.a. nævnes:

- Beskæftigelsesfradrag
- Fagforeningskontingent og arbejdsløshedsforsikring
- Befordringsfradrag
- Underholdsbidrag
- Servicefradrag / Håndværkerfradrag

Skatteværdien af de ligningsmæssige fradrag udgør ca. 32 %. Dvs. at hvis man har ligningsmæssige fradrag for i alt 1.000 kr., så vil ens samlede skat blive reduceret med 320 kr. Fradraget vil derfor ikke kunne reducere ens topskat.

2.2.4 Aktieindkomst

Særskilt fra den skattepligtige indkomst findes aktieindkomst, hvilken medtages for sig selv på årsopgørelsen. Aktieindkomst opgøres og beskattes således særskilt. Aktieindkomst udgør bl.a.:

- Aktieudbytte
- Skattepligtige gevinster og tab ved salg af aktier
- Skattepligtige gevinster og tab ved salg af investeringsbeviser i minimumsudloddende aktiebaserede investeringsforeninger og akkumulerende investeringsforeninger, der ikke er investeringsselskaber.

Den skattemæssige behandling af aktieindkomst er forskellig for personer og selskaber.

2.2.4.1 Personer

For personer medregnes fortjeneste og tab ved afståelse af aktier i opgørelsen af den skattepligtige indkomst⁶, dog, jf. overstående, bliver det behandlet særskilt fra den ”normale” skattepligtige indkomst.

2.2.4.2 Selskaber

Selskaber skal også medregne fortjeneste og tab ved afståelse af aktier i opgørelsen af den skattepligtige indkomst⁷. Dog skal gevinst og tab ved afståelse af datterselskabsaktier, unoterede aktier og koncernselskabsaktier ikke medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst⁸.

2.2.5 Skatteprocenter- og grænser

Til brug for beregninger senere i opgaven, har vi, jf. bilag 1, vedlagt oversigt over forskellige skatteprocenter og -grænser for årene 2012-2022, som anvendes i opgaven.

⁶ ABL § 1, stk. 1 samt § 7

⁷ ABL § 6

⁸ ABL § 8

2.3 Delkonklusion

Det danske skattesystem i dag og dets historie er i overstående afsnit blevet gennemgået. Der er sket en stor udvikling siden den første skattereform i 1903. Vi er gået fra at have en ensartet indkomstskat, formueskat og ejendomsværdiskat til i dag at have en samlet skattepligtig indkomst bestående af personlig indkomst, kapitalindkomst og ligningsmæssige fradrag, som beskattes efter reglerne i PSL samt en særskilt aktieindkomst der beskattes efter reglerne i ABL.

3. Enkeltmandsvirksomhed

3.1 Juridiske forhold

3.1.1 Opstart af virksomhed/registreringsforhold

Ved en enkeltmandsvirksomhed forstås en personligt ejet virksomhed, som kun ejes af én fysik person. Kravet om én ejer gælder, så længe virksomhedsformen drives, men kravet begrænser ikke muligheden for, at en eller flere ansatte er med til driften i virksomheden.

Når man som person driver en enkeltmandsvirksomhed, betegnes denne person som selvstændig erhvervsdrivende. Jf. ligningsvejledningen er følgende defineret om en selvstændig erhvervsdrivende;

”Selvstændig erhvervsvirksomhed er kendetegnet ved, at der for egen regning og risiko udøves en virksomhed af økonomisk karakter og med det formål at opnå et overskud.

Det er en forudsætning, at

- *Virksomheden udøves nogenlunde regelmæssigt og gennem en ikke helt kort periode*
- *Virksomheden ikke er af ganske underordnet omfang.*

Det er uden betydning, om den skattepligtige har indkomst som lønmodtager ved siden af sin virksomhed.”⁹

En enkeltmandsvirksomhed opfattes ud fra ovenstående ikke som en selvstændig juridisk enhed, hvorfor ejeren og virksomheden anses for at være en og samme person.

⁹ <http://www.skat.dk/SKAT.aspx?oId=103450>

Ved oprettelse af en enkeltmandsvirksomhed er der ikke nogen krav i forhold til startkapital, som skal indskydes i virksomheden. Dette gør det muligt for mange at opstarte en enkeltmandsvirksomhed relativ hurtigt og nemt.

I forbindelse med stiftelsen af virksomheden er der som udgangspunkt ikke nogle lovgivningsmæssige registreringskrav, hvorfor den erhvervsdrivende hurtigt kan etablere virksomheden. Alt efter hvilken type af virksomhed, den fysiske person har valgt at drive, skal virksomheden efterfølgende registreres hos Erhvervsstyrelsen. For registrering hos Erhvervsstyrelsen og herunder tildeling af CVR-nummer, er det alene et krav at virksomheden enten er; momspligtig, lønsumsafgiftspligtig, har ansatte i virksomheden eller er importører/eksportører til lande uden for EU.¹⁰ Denne registrering hos Erhvervsstyrelsen er gratis og er ens for alle virksomhedsformer.

3.1.2 Hæftelse

Ved hæftelse i en virksomhed forstås det ansvar, man som ejer stilles overfor i forhold til virksomhedens samlede gæld og forpligtelser. Ved en enkeltmandsvirksomhed er det ejeren, der hæfter for hele virksomheden med alt hvad ejeren har og vil komme til at eje i fremtiden, så længe virksomheden drives. Dette betyder, at der ikke foretages nogen opdeling af, hvad der er personlig gæld og virksomhedsgæld, når det kommer til kreditorens krav. Det skal hertil kommenteres, at den erhvervsdrivende kan opnå fradrag for tab på kautioner, hvis der er tale om et driftstab, og at kautionforpligtelsen er indgået som et led i at skabe skattepligtig indkomst i virksomheden.¹¹ Ved konkurs har kreditorerne i virksomheden fortrinsret til virksomhedens aktiver i forhold til de private kreditorer.

Som nævnt under afsnit 3.1.2 stilles der ikke nogen krav til indskudskapital i forbindelse med opstart af en enkeltmands virksomhed. Dette hænger sammen med, at der ikke er noget direkte lovgrundlag, som kan henføres til virksomhedsformen, og dermed skal årsrapporten ligeledes ikke offentliggøres. Selvom der ikke er noget direkte lovgrundlag, er virksomhedsformen juridisk set underlagt ”Lov om visse erhvervsdrivende virksomheder.”¹² De ”frie” rammer giver derfor virksomhedens kreditorer en meget begrænset indsigt i virksomhedens økonomiske forhold, og dermed er

¹⁰ <http://www.startvaekst.dk/virksomhedsformer>

¹¹ Jf. reglerne i KGL § 17 sammenholdt med reglerne i SL § 6

¹² <https://www.retsinformation.dk/forms/r0710.aspx?id=131642> §1 stk. 2 samt beskrivelse i § 2 stk. 3

det nødvendigt for dem at kunne gøre krav på den samlede enhed, som både er virksomheden og ejeren personligt.

3.2 Regnskabsmæssige forhold

3.2.1 Årsregnskabsloven

Enkeltmandsvirksomheder er som øvrige erhvervsdrivende virksomheder omfattet af ÅRL § 1. Enkeltmandsvirksomheder er dog undtaget af regnskabsaflægges jf. ÅRL § 4, hvis virksomheden i to på hinanden følgende regnskabsår ikke overstiger to af følgende grænser;

1. *”En balancesum på 7 mio.kr.*
2. *En nettoomsætning på 14 mio.kr.*
3. *Et gennemsnitligt antal heltidsansatte i løbet af regnskabsåret på 10.”¹³*

Virksomheden kan dog trods fritagelsen, vælge at aflægge årsregnskabet, hvilket som minimum skal ske efter ÅRL klasse A. Der henvises til afsnit 5.2.1 for nærmere beskrivelse af ÅRL's opbygning.

Der kan være flere årsager til, hvorfor en enkeltmandsvirksomhed trods fritagelsen alligevel vælger at aflægge et årsregnskab efter ÅRL. På flere punkter øger et årsregnskab med en eventuel underskrevet revisor påtegning værdien af virksomhedens troværdighed. Forstået på den måde, at samarbejdspartnere og bankforbindelser kan få adgang til oplysninger om eksisterende og eventuelle fremtidige økonomiske forhold, der kan være afgørende for et eventuelt nyt samarbejde såfremt virksomhedens indehaver ønsker at udlevere årsregnskabet til disse samarbejdspartnere. Modsat kan aflæggelsen af et årsregnskab også have en negativ effekt på samarbejdspartnere, da de kan få kendskab til eventuelle mindre gode økonomiske forhold.

3.2.2 Bogføringsloven

Bogføringsloven gælder for alle erhvervsdrivende virksomheder, der er etableret i Danmark, uanset ejer- eller hæftelsesforhold.¹⁴ Dette betyder, at man som enkeltmandsvirksomhed er underlagt denne lovgivning og skal tilrettelægge og udføre bogføringen i overensstemmelse med ”god bogføringsskik”, som er beskrevet i BFL kapitel 4-8.

¹³ Jf. ÅRL § 4

¹⁴ Jf. BFL § 1

3.3 Skattemæssige forhold

Når en person driver en enkeltmandsvirksomhed, anses den erhvervendes indkomst som personlig indkomst, da personlige virksomheder er omfattet af skattransparens, og virksomheden dermed ikke kan fremstå som et selvstændigt skatteobjekt.

3.3.1 Skattepligtig indkomst

Ved opgørelse af den skattepligtige indkomst for virksomheden skal denne opgøres jf. reglerne i SSL §§4-6., hvor reglerne for undtagelser til den skattepligtige indkomst fremgår i forhold til, hvilke indtægter og udgifter der er skattepligtige og fradragsberettigede.

3.3.2 Skattemæssig regulering

Til det regnskabsmæssige resultat sker der reguleringer for permanente og midlertidige forskelle til det skattemæssige resultat. Permanente forskelle vil bl.a. være omkostninger, som virksomheden ikke har fradrag for skattemæssigt, som fx en andel af repræsentation. De midlertidige forskelle udgør bl.a. regulering af skattemæssige afskrivninger i forhold til de regnskabsmæssige afskrivninger samt avance ved salg af driftsmidler ¹⁵.

3.3.3 Beskatning af resultatet

Det opgjorte skattepligtige resultat for virksomheden skal herefter indgå i den personlige indkomst. Beskatningen vil således ske ved, at resultatet før renter i virksomheden bliver beskattet som personlig indkomst, mens renteindtægter og renteudgifter i virksomheden bliver beskattet som kapitalindkomst. Den del, som kommer til beskatning under personlig indkomst, vil være virksomhedens regnskabsmæssige resultat korrigeret for diverse skattemæssige korrektioner. Dvs. at hvis man som selvstændigt erhvervsdrivende lader sig beskatte efter reglerne i PSL, så opnår man ikke fuldt fradrag i den personlig indkomst for eventuelle renteudgifter i virksomhed, og endvidere betyder det, at AM-grundlaget også bliver virksomhedens resultat før renter, hvilket som udgangspunkt vil udløse et højere AM-bidrag.

Herudover er der ikke mulighed for at opspare ej hævet overskud i virksomheden og overføre dette til senere år, hvilket begrænser muligheden for at optimere skatten og på den måde udligne indkomsten over flere år.

¹⁵ PWCs regnskabshåndbog 2013 side 495-532

Hvis man som selvstændig erhvervsdrivende har underskud, findes der forskellige muligheder for at overføre underskuddet fra et år til modregning i et overskud i et efterfølgende år, jf. reglerne herom i PSL § 13. Hvis den skattepligtige indkomst er negativ, beregnes skatteværdien af underskuddet med beskatningsprocenten for sundhedsbidrag, kommunal indkomstskat og kirkeskat¹⁶.

Herefter modregnes skatteværdien af underskuddet i nedenstående rækkefølge:

1. Bundskatten
2. Topskatten
3. Udligningsskatten
4. Skat af aktieindkomst

Hvis der herefter er et resterende underskud, vil dette blive fremført til et fradrag i den skattepligtige indkomst i det efterfølgende indkomstsår. Skatteværdien af restunderskuddet skal omregnes tilbage til underskudsbeløbet, da det er dette, der kan fremføres, og ikke kun skatteværdien heraf.

Medtager den erhvervsdrivende underskud fra den personlige virksomhed i den personlige indkomst, og dette medfører, at den personlige indkomst bliver negativ, skal der ske modregning i eventuel positiv nettokapitalindkomst for indkomstsåret inden opgørelsen af beskatningsgrundlaget for bundskat og topskat. Hvis underskuddet ikke bliver dækket herunder, vil underskuddet blive fremført til modregning i et efterfølgende indkomstsår. Hvis der sker fremførsel til modregning i efterfølgende indkomstsår, så vil modregningen her ske i kapitalindkomsten først og derefter i den personlige indkomst med tillæg af heri fradragne og ikke-medregnede beløb omfattet af beløbsgrænsen i pensionsbeskatningslovens § 16, stk. 1¹⁷.

Hvis man er gift, gælder der særlige regler for, hvordan et underskud skal behandles. Reglerne herfor fremgår af PSL § 13, stk. 2. Jf. afgrænsningen behandler denne opgave ikke reglerne om ægtefæller, hvorfor dette er beskrevet nærmere.

¹⁶ PSL § 13

¹⁷ PSL § 13, stk. 3

3.4 Delkonklusion

En selvstændig erhvervsdrivende er ud fra ligningsvejledningen defineret som ”at der for egen regning og risiko udøves en virksomhed af økonomisk karakter og med det formål at opnå et overskud.¹⁸”. En sådan virksomhed opfattes ikke som en selvstændig juridisk enhed. Registeringen af virksomheden kan ske hos Erhvervsstyrelsen, hvorefter virksomheden tildeles et CVR-nummer.

Som selvstændig erhvervsdrivende hæfter ejeren for egen regning og risiko, og dermed hæfter man som ejer med sin personlige formue over for kreditorer i virksomheden.

Virksomheden anses ikke for at være et selvstændigt skatteobjekt, hvorfor virksomhedens skattepligtige resultat, som er opgjort efter SSL §§ 4-6, medtages i den personlige indkomst på ejerens selvangivelse. Virksomhedens skattepligtige resultat bliver derfor beskattes efter PSL's almindelige regler og tilgår den personlige indkomst. Renteindtægter og -udgifter beskattes som kapitalindkomst, og der opnås dermed ikke fuldt skatteværdi for renteudgifterne. Det er ikke muligt at opspare noget af årets resultat fra virksomheden, dog kan underskud fradrages i ejerens personlige indkomst i pågældende år.

4. Virksomhedsordningen

I efterfølgende afsnit vil de skattemæssige forhold for at indtræden i virksomhedsordningen blive beskrevet. Herudover vil særlige begreber og opgørelsesmetoder, som kendetegner virksomhedsordningen, blive gennemgået.

4.1 Indledning

Selvstændigt erhvervsdrivende i Danmark kan vælge at anvende regler i VSL som supplement til PSL. Som tidligere nævnt blev VSL indført i 1987, som en del af en skattereform.¹⁹ Formålet med VSL var bl.a. at sikre at den erhvervsdrivende opnår fuld fradragsværdi for virksomhedens finansielle udgifter, og et svingende resultat kan udjævnes mellem årene, således at man ved stort overskud har mulighed for at lade en del af overskuddet blive i virksomheden.

¹⁸ <http://www.skat.dk/SKAT.aspx?oId=103450>

¹⁹ Lærebog om indkomstskat, 14. udgave side 181

4.2 Betingelser for anvendelse af VSO

Selvstændigt erhvervsdrivende personer kan anvende VSO på virksomhedens optjente indkomst, efter gældende regler i VSL. For at kunne anvende VSO er der ud over reglerne i PSL, en række krav, som skal overholdes. I nedenstående afsnit 4.2.1 til 4.2.2 gennemgås nogle af de væsentlige krav og betingelser for at kunne anvende og indtræde i ordningen.

4.2.1 Selvstændigt erhvervsdrivende personer

For at kunne benytte sig af virksomhedsordningen skal man være skattepligtig i Danmark og drive selvstændig virksomhed jf. VSL § 1, stk. 1. Kendetegnet ved en erhvervsdrivende virksomhed er dog, at den selvstændige driver sin virksomhed for egen regning og risiko samt med et økonomisk udbytte for øje.

Når man som erhvervsdrivende vælger at blive beskattet efter regler i VSL, skal man ved indsendelse af selvangivelsen foretage et tilvalg herom, og tilvalget er kun gældende for indeværende indkomstår, hvilket betyder, at man hvert år aktivt skal tilvælge denne beskatningsform.

4.2.2 Privat økonomi contra virksomhedsøkonomi

Ved anvendelse af VSO er det en forudsætning, at der sker en opdeling mellem ejerens privatøkonomi og virksomhedens økonomi.²⁰ Herudover skal der udarbejdes et selvstændigt regnskab, således at dette overholder BFL, hvilket er omtalt i afsnit 3.2.2.

Opdelingen af økonomien sker ofte ved separering mellem private – og virksomhedens bankkonti, således at transaktioner vedrørende virksomheden let kan adskilles fra privatøkonomien. Herudover skal der ske en opdeling af private og virksomhedens aktiver, dog kan enkelte blandende benyttede aktiver medtages, hvor der sker modregning af den del, som vedrører privat andel af det benyttede aktiv.²¹

Endelig er det nødvendigt at have opgjort den erhvervsmæssige gæld, som skal indgå i virksomheden. Af erhvervsmæssig gæld kan bl.a. næves forudbetalinger fra kunder, leverandørkreditter samt

²⁰ Jf. VSL § 2 stk. 1

²¹ Jf. VSL § 1 stk. 3

visse erhvervsmæssige lån. Særligt ved VSO er, at der kan indskydes privat gæld, hvorfor ordningen ikke bygger på en egentlig fordeling af gælden. Ved indskydelse af privat gæld, skal man som selvstændig dog være opmærksom på rentekorrektion, hvilket behandles i afsnit 4.3.1.

4.3 Virksomhedsordningens begreber

I virksomhedsordningen er der en række begreber, som er særlige for denne ordning. I nedenstående afsnit er der gjort rede for disse begreber.

4.3.1 Indskudskonto og rentekorrektion

Indskudskontoen i virksomhedsordningen opgøres, når det er besluttet, hvilke aktiver og passiver der skal indgå i ordningen, og sker ved udarbejdelse af en åbningsbalance for virksomheden.

Indskudskontoen opgøres efter VSL § 3, stk. 3, og udgør værdien af de valgte indskudte aktiver, med fradrag af de indskudte passiver. Hvis der er tale om opstart af en ny virksomhed, medtages kontante indskud samt de private aktiver der skal anvendes i virksomheden.

Aktiver og passiver, som anvendes ved opgørelse af indskudskontoen, værdiansættes som følgende:

Figur 6 Reguleringer ved opgørelse af indskudskonto

Fast ejendom	Kontant anskaffelsessum eller den ved indkomstårets begyndelse fastsatte ejendomsværdi med fradrag af byrder, som der ikke er taget hensyn til ved vurderingen, og tillæg af ikke medregnet anskaffelsessum for ombygning og forbedring mv.
Driftsmidler	Afskrivningsberettiget saldo ved indkomstårets begyndelse. (Negativ saldo kan ikke fradrages).
Driftsmidler der hidtil er anvendt privat:	Handelsværdi (kontant omregnet).
Varelagre	Værdien opgjort efter Varelagerloven.
Øvrige aktiver	Anskaffelsessum med fradrag af skattemæssige afskrivninger. Er anskaffelsessummen omregnet til kontantværdi, anvendes denne.

Goodwill anskaffet 01.01.1996 eller senere	Den efter Afskrivningslovens § 45 omregnede anskaffelsessum reduceret med afskrivninger efter AL § 40.
Goodwill oparbejdet af den erhvervsdrivende selv	Ansættes til nul.
Gæld	Kursværdien.

Når indskudskontoen er opgjort, ”fastfryses” denne, idet efterfølgende reguleringer, herunder indfrielse af gæld, ikke påvirker størrelsen af indskudskontoen. Der sker alene reguleringer til indskudskontoen, jf. VSL § 3, stk. 6, ved indkomstårets udløb, i form af enten yderligere indskud på indskudskontoen, eller overførelser fra virksomheden ud over overskud. Formålet med indskudskontoen er primært at kunne registrere, hvornår der kan ske beregning af rentekorrektion af privat gæld i virksomheden, hvis indskudskontoen er negativ.

Hvis indskudskontoen er positiv, er dette et udtryk for den værdi, den erhvervsdrivende kan trække ud af virksomheden uden rentekorrektion, jf. hæverækkefølgen VSL § 5. Modsat er en negativ indskudskonto et udtryk for, at der er privat gæld i virksomheden, som enten kan være opstået ved opstart af virksomheden eller ved, at virksomheden har givet underskud, eller indehaveren har hævet mere end virksomhedens overskud.

Hvis virksomhedsejeren har indskudt privat gæld som følge af mulighederne for at opnå en højere fradragsret af de private renteudgifter, skal der som hovedregel ske beregning af rentekorrektion, hvis indskudskontoen er negativ. Rentekorrektionen beregnes af den laveste værdi af negativ indskudskonto eller kapitalafkastgrundlaget primo og udgør højest virksomhedens nettorenteudgift. Rentekorrektionen vil udligne fradragsretten i renterne og blive kompenseret i den beregnede rentekorrektion. Den samlede beregnede rentekorrektion medregnes ved opgørelse af den skattepligtige indkomst og fradrages i kapitalindkomsten og overfører dermed renterne til den personlige indkomst fra kapitalindkomsten. Skattemæssigt betyder dette, at rentekorrektionen indgår i den personlige indkomst ved beregning af AM-bidraget, og at beløbet ikke indgår i virksomhedens overskudsdisponering, indkomstopgørelse og hæverækkefølge.

Fordelen ved at indskyde den private gæld i ordningen, gør sig derfor alene gældende, såfremt virksomhedens kapitalafkastgrundlag er positivt, idet der ikke skal ske beregning af rentekorrektion ved positivt kapitalafkastgrundlag, jf. beskrivelsen og beregning af rentekorrektion i VSL § 11.

Endvidere kan det være en fordel, hvis satsen for renekorrektion (1 %) er lavere end rentesatsen for den privatgæld, hvilket er ofte er tilfældet.

Endelig kan indskudskontoen helt, eller delvist nulstilles, såfremt det kan dokumenteres, at den negative indskudskonto alene skyldes erhvervsmæssig gæld, og der ikke er indskudt privat gæld, jf. VSL § 3, stk. 5.

4.3.2 Kapitalafkastgrundlaget

Kapitalafkastgrundlaget kan anses for værdien af virksomheden dels ved indtræden i VSO, dels ultimo hvert år, og det er dermed den værdi, som er investeret i virksomheden. Grundlaget opgøres årligt, jf. VSL § 8, og er i store træk identisk med principperne ved opgørelse af indskudskontoen, jf. afsnit 4.3.1 ovenfor, med undtagelse af værdiansættelsen af fast ejendom. I modsætning til indskudskontoen opgøres kapitalafkastgrundlaget ved begyndelsen af hvert indkomstår. Herudover medtages private beløb ikke som ”hensat til senere hævnning”, ”indestående på mellemregningskontoen” samt ”overførsler fra virksomhedsøkonomien til privatøkonomien”.²²

Af kapitalafkastgrundlaget beregnes et kapitalafkast, som er baseret på den årlige effektive obligationsrente for de første 6 måneder af det til indkomståret svarende kalenderår jf. VSL § 9. For indkomståret 2012 er denne sats 1 %. (Denne sats anvendes også ved beregning af rentekorrektion). Der kan alene beregnes kapitalafkast, hvis kapitalafkastgrundlaget er positivt, og afkastet kan maksimalt udgøre årets skattepligtige overskud efter fradrag for medarbejdende ægtefælle.

Det beregnede kapitalafkast beskattes som kapitalindkomst og flyttes dermed fra en indkomstskat på ca. 56 % til ca. 33 % (ved negativ kapitalindkomst), medmindre der sker opsparing heraf i stedet,

²² Omtaltes i afsnit 4.3.4

eller det vælges at fastholde beskatningen i den personlige indkomst af hensyn til eventuelle kapitalpensioner²³. Der skal ikke betales AM-bidrag af kapitalafkastet.

4.3.3 Mellemregningskonto

Mellemregningskontoen er en konto, hvortil den skattepligtige kan overføre kontante beløb fra privatøkonomien i stedet for at lave et indskud på indskudskontoen. Når der overføres kontante beløb via mellemregningskontoen, kan den erhvervsdrivende til en hver tid overføre pengene tilbage skattefrit igen uden om hæverækkefølgen i modsætning til, hvis de er overført på indskudskontoen, og overførslerne er derfor ikke omfattet af VSL § 5, medmindre mellemregningskontoen bliver negativ.

Mellemregningskontoen opgøres jf. VSL § 4a, og der kan ikke ved indtræden i VSO bogføres beløb på mellemregningskontoen. Herudover gælder følgende omkring mellemregningskontoen:

- Refusioner af driftsomkostninger afholdt af den skattepligtige kan medtages
- Der kan ikke ske forrentning af kontoen
- Der kan alene indbetales med kontanter
- Ved negativ mellemregningskonto, udlignes denne i hæverækkefølgen, jf. VSL § 5
- Medarbejdende ægtefælle kan modregnes i kontoen
- Mellemregningskontoen skal ved indtræden i VSO udgøre 0 kr.
- Mellemregningskontoen nedsætter kapitalafkastgrundlaget

4.3.4 Hævninger og hæverækkefølgen

I virksomhedsordningen anses hævninger for kontante udtræk til den skattepligtige, værdi af fri bil, forbrug af egne varer, multimedier, kontingenter til A-kasser mm., overførsel af gæld fra den skattepligtige til virksomheden og overførsel af aktiver fra virksomheden til den skattepligtige. Det er i virksomhedsordningen altafgørende at have styr på hævningerne for at kunne optimere skatten, da det også er årets hævninger som bestemmer, om den skattepligtige kan opspare i virksomheden.

²³ Kapitalpensioner dog ikke aktuelt fra og med indkomståret 2013, i forbindelse med afskaffelse af fradrag for kapitalpensionsindbetalinger.

Endelig er det ikke ligegyldigt, hvilken rækkefølge hævningsne sker i. Jf. VSL § 5 skal hævningsne ske efter følgende rækkefølge:

- Refusioner for omkostninger og medarbejdende ægtefælte, såfremt disse ikke krediteres på mellemregningen
- Kapitalafkast, der vedrører det forudgående indkomstår, og som hæves inden fristen for selvangivelsen.
- Overskud fra forudgående indkomstår efter fradrag for kapitalafkastet, som overføres inden fristen for selvangivelsen.
- Årets kapitalafkast, jf. afsnit 4.3.2 som beskattes som kapitalindkomst.
- Årets hævningsne, som er foretaget i indkomståret (resterende overskud), som beskattes som personlig indkomst.
- Opsparet overskud fra tidligere år skal beskattes som personlig indkomst.
- Indestående på indskudskontoen.

Betaling af virksomhedsskat (25 %), såfremt der ikke sker hævnings af hele årets resultat, anses jf. VSL § 5, stk. 3, ikke for en direkte hævnings og overføres derfor til privatøkonomien uden om rækkefølgen.

4.3.5 Opsparingsmuligheder

En af de fordele, som mange erhvervsdrivende ser ved virksomhedsordningen er, at den del af årets skattepligtige resultat, som ikke bliver hævet jf. hæverækkefølgen, nævnt i afsnit 4.3.4, kan opspares i ordningen. Opsparingen af ej-overførte beløb til den skattepligtige person, beskattes med en foreløbig acontoskat på 25 %, jf. VSL § 10 stk. 2. Den resterende skat op til marginalsatten bliver en udskudt skat. Det opsparede beløb med fradrag for virksomhedsskatten bliver i virksomheden og indgår med en konto for opsparet overskud og giver dermed den samme mulighed som for selskaber m.fl., hvor det er muligt at konsolidere og evt. udvide virksomheden, da de resterende 75 % af det opsparede overskud kan geninvesteres i virksomheden.

Derudover sker der udligning af skatten over årene, og overskuddet kan dermed deles imellem gode og dårlige år over tid. Det opsparede overskud bliver altså beskattet, i et indkomstår, hvor den skattepligtige fx hæver mere end årets skattepligtige resultat. Beløbet som hæves/overføres fra konto for opsparet overskud, og tillægges den personlige indkomst inkl. den betalte virksomhedsskat. Virksomhedsskatten fragår derefter ved opgørelsen af skattebetalingen for indkomståret.

Den maksimale ”tilladte” opsparing kan beregnes som følgende:

Årets skattepligtige resultat

- kontante hævnings
- beløb, der anses for hævet (fri bil, telefon m.m.)
- andre hævnings (indskud af gæld)

= maksimal tilgang på konto for opsparet overskud

+ tilhørende virksomhedsskat

= maksimal virksomhedsindkomst

(Beløbet kan dog aldrig overstige årets resultat)

4.3.6 Hensættelse til senere hævning

Hensættelse til senere faktisk hævning kommer ofte i spil, når årets samlede overførsler, jf. hæverækkefølgen VSL § 5, ikke overstiger grænsen for topskat. Hensættelsen til senere hævning er en regnskabsmæssig hensættelse, som bogføres i ultimo balancen, og er et udtryk for en skattefri hævning, som den erhvervsdrivende har til gode. Hensættelsen er dermed beskattet i det indkomstår, den vedrører, og kan derfor i efterfølgende år hæves skattefrit²⁴. Ved at benytte sig af denne mulighed, kan den erhvervsdrivende optimere sin indkomst op til topskattegrænsen.

4.3.7 Underskud

Hvis den erhvervsdrivende har et skattepligtigt underskud i indkomståret, sker der efter reglerne i VSL § 13, modregning i underskuddet i en særlig rækkefølge:

- Opsparet overskud med tillæg af den tilhørende virksomhedsskat. Konto for opsparede overskud reduceres med beløb svarende til underskuddet med fradrag af den tilhørende virksomhedsskat.
- Yderligere underskud fradrages i den positive kapitalindkomst samt eventuelle ægtefælles positive kapitalindkomst.
- Resterende underskud fradrages i den personlige indkomst, uanset om denne efterfølgende bliver negativ.

²⁴ Ligningsvejledningen afsnit E.G 2.6.4

Den tilhørende virksomhedsskat under første punkt fradrages i den skattepligtiges sluskat og falder til udbetaling som en overskydende skat.

4.3.8 Ophør mv. af virksomhedsordningen

Der kan være flere årsager til, at den erhvervsdrivende enten vælger en anden beskatningsform end virksomhedsordningen eller helt eller delvist ophører aktiviteten i virksomheden, men ofte skyldes det en risikobetragtning eller generationsskifte- og salgsovervejelser. Ved omdannelse af virksomheden til et kapitalselskab er der to metoder, som kan anvendes; nemlig skattefri og skattepligtig omdannelse. Vælger den erhvervsdrivende helt at stoppe med at drive virksomhed, beskattes alle tidligere opsparede overskud med tillæg af virksomhedsskatten som personlig indkomst, jf. VSL § 15, stk. 1. Beskatning af opsparet overskud kan dog udskydes i et indkomstår, såfremt den erhvervsdrivende investerer i en ”ny” virksomhed, seneste ved udløb af det efterfølgende indkomstår.

4.3.9 Opgørelse af skattepligtig indkomst herunder optimering

Ved opgørelse af den skattepligtige indkomst for virksomheden efter skattelovgivningens almindelige regler, jf. VSL § 6, stk. 1., opgøres resultatet inkl. renter med korrektion af skattemæssige afskrivninger, ej-fradragsberettigede omkostninger samt øvrige korrektioner. Renter medtages, idet den erhvervsdrivende kan medregne de erhvervsmæssige renter i den personlige indkomst frem for kapitalindkomsten, hvilket betyder, at den erhvervsdrivende skattemæssigt får en skattebesparelse på forskellen mellem skattesatsen for kapitalindkomst og personlig indkomst.²⁵ Dette betyder, at den erhvervsdrivende opnår en større fradragsværdi og på den måde at reducerer grundlaget for beregning af AM-bidraget. Herudover kan der ved negativ indskudskonto, jf. afsnit 4.3.1, være tale om rentekorrektion som følge heraf. Rentekorrektionen tillægges den personlige indkomst og fratrækkes i kapitalindkomsten, jf. VSL § 11, stk. 3.²⁶

For at kunne optimere den personlige indkomst bedst muligt skal der være et tilstrækkeligt kendskab til den erhvervsdrivendes indkomst. Med kendskab til alle faktorer er det muligt at disponere indkomsten op til topskattegrænsen hvert år, såfremt hævningerne ikke er for store.

²⁵ 25 % hvis > - 50.000, 33 %, hvis < -50.000 -0, 37,3 % hvis mellem 0 og < 40.000, 45,5 % hvis > 40.000 (42 % fra 2014)

²⁶ Lærebog om indkomstskat, 14. udgave, side 222

Selve optimeringen sker på baggrund af fordelingen af årets overskud og kan beskrives som følgende:

Personlig indkomst (hævet overskud)

+ kapitalafkast

+ virksomhedsindkomst (opsparing inkl. 25 % virksomhedsskat)

= årets skattepligtige overskud

Den erhvervsdrivende skal derfor inddrages og vejledes i forhold til, hvad der er bedst i det givende indkomstår set ud fra eventuelle skattebetalinger, opsparingsmuligheder m.v.

4.5 Delkonklusion

VSO skal ses som en udvidet beskatningsform til reglerne i PSL. VSO er et alternativ den erhvervsdrivende, som uden et aktivt valg, vil blive beskattet efter PSL's almindelige regler.

Ved udarbejdelse af selvangivelsen for indkomståret vælges aktivt hvilken beskatningsform der ønskes for den erhvervsdrivende. Vælges VSO omfatter ordningen alle personlige virksomheder, den erhvervsdrivende måtte eje, dog er det muligt at skifte mellem den valgte beskatningsform fra år til år, hvilket gør det meget fleksibelt og øger mulighederne for den bedste optimering af skatten.

VSO har både fordele og ulemper. Ordningen giver den skattepligtige mulighed for at optimere sine skattebetalinger op til topskattegrænsen hvert år. Det gør sig gælden i en virksomhed, hvor årets personlige hævninger udgør en personlig indkomst over 389.900 kr. (2012). Når indkomsten er over grænsen for betaling af topskat, kan den erhvervsdrivende med en acontoskat på 25 % opspare de resterende 75 % i virksomheden og dermed konsolidere og udvide virksomheden, da det opsparede overskud kan geninvesteres. Det er altid muligt at opspare i virksomheden, så længe årets hævninger ikke overstiger det skattepligtige resultat. Det opsparede overskud kan dermed udskydes og hævnes på et senere tidspunkt, hvor der fx er et negativt skattemæssigt resultat. Optimeringsmulighederne giver ligeledes mulighed for at hensætte til senere hævning, hvis man i indkomståret ikke opnår grænsen for topskat med eksisterende hævninger.

Herudover giver ordningen mulighed for at opnå en større fradragsværdi for renteomkostninger, idet de medtages i den personlige indkomst og dermed reducerer grundlaget for betaling af AM-bidrag. Endelig giver beregning af kapitalafkastet mulighed for at overføre en del af virksomhedens indkomst til kapitalindkomst og dermed opnå en lavere beskatning herpå.

Virksomhedsordningen er derimod administrativ ”tung” at anvende, sammenlignet med de almindelige regler i PSL. Virksomhedsordningen stiller krav til beregning af indskudskonto ved indtræden i ordningen, og virksomhedens kapitalafkastgrundlag skal opgøres hvert år. Herudover skal den erhvervsdrivende holde styr på hævninger, opsparet overskud, hensat til senere hævning samt mellemregningskontoen. Dette gør ordningen relativ svær at forstå for mange erhvervsdrivende, hvorfor de ofte søger bistand og assistance hos revisorer og advokater. Den eksterne hjælp øger omkostningerne for den erhvervsdrivende i forhold til at anvende de almindelige regler i PSL.

Endeligt er det en forudsætning for at kunne anvende ordningen, at der sker en opdeling af privatøkonomien og virksomhedsøkonomien. Dette betyder ligeledes, at bogføringen af virksomheden skal være tilrettelagt på sådan en vis, at det er let at adskille privatøkonomien fra virksomhedsøkonomien.

Ved valg af beskatningsform er det derfor vigtigt, at den erhvervsdrivende har overvejet både fordele og ulemperne i ordningen og har en forventning om, hvordan økonomien og virksomheden udvikler sig både på kort og langt sigt.

5. Anpartsselskaber

I det dette afsnit vil der blive gennemgået de juridiske, regnskabsmæssige og skattemæssige forhold, som gør sig gældende for et anpartsselskab i forhold til de i afgrænsningen udvalgte emner.

5.1 Juridiske forhold

De juridiske regler for anpartsselskaber findes i SL. Alle kapitalselskaber, herunder anpartsselskaber, er omfattet af SL²⁷.

5.1.1 Stiftelse og generelle krav

Et anpartsselskab kan oprettes af en eller flere ejere, dog må stifter ikke være under rekonstruktionsbehandling eller konkurs. Hvis stifter er en fysisk person, skal personen være myndig og må ikke være under værgemål, og hvis stifter er en juridisk person, skal denne være beføjet til at erhverve rettigheder, indgå forpligtelser og være part i retssager²⁸.

Ved stiftelse af et anpartsselskab er der krav til udarbejdelse af et stiftelsesdokument. Reglerne herfor fremgår af SL §§ 25 til 27. Endvidere stilles der krav til vedtægter og vedtægternes indhold jf. SL § 28 og § 29.

I forbindelse med stiftelsen af anpartsselskabet stilles der også krav til indbetaling af selskabskapital²⁹. For et anpartsselskab skal selskabskapitalen udgøre mindst 80.000 kr.³⁰. Jf. SL § 5, nr. 27 defineres selskabskapitalen som ”*Det indskud, som kapitalejernes hæftelse er begrænset til i medfør af denne lov, jf. § 4.*”

Selskabskapitalen kan indskydes enten ved kontant indbetaling eller ved apportindskud. Ved apportindskud skal de værdier, som skydes ind i selskabet, have en økonomisk værdi³¹. Hvis stiftelsen sker ved indskud med andet end kontanter, skal der udarbejdes en vurderingsberetning i henhold til

²⁷ SL § 1

²⁸ SL § 24

²⁹ SL § 33

³⁰ SL § 4, stk. 2

³¹ SL § 35

SL §§ 36 til 38. Vurderingsberetningen skal udarbejdes af en eller flere uvildige, sagkyndige vurderingsmænd (fx revisor) og skal i øvrigt vedlægges sammen stiftelsesdokumentet.

5.1.2 Hæftelse

I modsætning til en personlig dreven virksomhed så hæfter en anpartshaver ikke personligt for selskabets forpligtelser, men kun for det indskud, man har i selskabet – dvs. der er begrænset hæftelse. Ofte vil man dog i mindre enmandsejede selskaber se, at ejer over for selskabets største kreditor (typisk bank) kautionerer privat for gælden i selskabet.

5.1.3 Krav til ledelse

I SL stilles der krav til, at et kapitalselskab har en ledelse. Der kan jf. SL § 111 vælges mellem to forskellige ledelsesstrukturer.

Der er for aktieselskaber krav om at der er en bestyrelse eller et tilsynsråd bestående af mindst 3 personer, hvor man i anpartsselskaber kan nøjes med at have en direktion eller en bestyrelse. Krav til henholdsvis bestyrelse, tilsynsråd og direktion er beskrevet i SL § 115 til § 118.

5.1.4 Generalforsamling

Kapitalejernes ret til at træffe beslutninger i kapitalselskabet udøves på generalforsamlingen³². Generalforsamlingen kan afholdes elektronisk, medmindre vedtægterne bestemmer andet. Det er på selskabets generalforsamling at selskabets årsrapport godkendes. Den ordinære generalforsamling skal derfor afholdes senest 5 måneder efter selskabets årsafslutning, da dette er tidspunktet, hvor Erhvervsstyrelsen senest skal have selskabets årsrapport i hænde³³.

5.1.5 Anpartshaverlån

Jf. SL § 210 må et kapitalselskab ikke direkte eller indirekte stille midler til rådighed, yde lån eller stille sikkerhed for kapitalejere eller ledelsen i selskabet. Tilsvarende gælder også for personer, der er nært knyttet til kapitalejere eller ledelsen i selskabet, samt for personer, der er omfattet ved ægte-skab, ved slægtskab i ret op- eller nedstigende linje, eller som på anden måde står den pågældende særlig nær.

³² SL § 76

³³ ÅRL § 138

Overstående må dog gerne foretages, hvis der er tale om en sædvanlig forretningsmæssig disposition³⁴.

I det tilfælde at der er blevet ydet økonomisk bistand i strid med SL § 210, skal beløbet tilbageføres til selskabet sammen med en årlig rente af beløbet svarende til den rente, der er fastsat i SSL § 5, stk. 1 og 2, i lov om renter ved forsinket betaling m.v. med et tillæg af 2 %, medmindre højere rente er aftalt³⁵.

Ud over at der bliver tillagt en rente, er det med skattereformen 2012 blevet vedtaget, at der for lån, der ydes, for stillede sikkerheder og for midler, der stilles til rådighed, fra og med den 14. august 2012 også vil ske en beskatning af provenuet hos den fysiske person som det ydes eller stilles til. Med andre ord, vil dette sige at provenuet som udgangspunkt skal beskattes som udbytte, men det kan dog beskattes som løn, i det omfang låntagers samlede vederlag inkl. provenuet ikke overstiger en rimelig aflønning.

Selvom lånet tilbagebetales, så bortfalder skatten ikke, og der vil derfor ske en dobbeltbeskatning, fordi en efterfølgende udbetaling af beløbet til ejeren som løn eller udbytte igen udløser skat.

5.1.6 Likvidation

Hvis man som erhvervsdrivende ønsker at likvidere sit selskab, er der forskellige måder at gøre det på. Reglerne om likvidation findes i SL kapitel 14.

Hvis selskabet er solvent, kan ejeren vælge frivillig likvidation af selskabet eller ophør ved en betalingserklæring. Er selskabet derimod insolvent, kan selskabet alene ophøre ved konkursbehandling. Herudover findes der regler om tvangsopløsning af selskaber.

5.1.6.1 Frivillig likvidation

Ved en frivillig likvidation ophører selskabet efter en omstændig likvidationsproces, som er beskrevet i SL.

³⁴ SL § 212.

³⁵ SL § 214

Indledningsvist træffes beslutningen om likvidation på en generalforsamling i selskabet, hvor ejeren vælger en likvidator (typisk enten ejeren selv eller selskabets advokat). Generalforsamlingens beslutning om likvidation skal offentliggøres via Erhvervsstyrelsen, hvor kreditorerne samtidig opfordres til at anmelde deres krav til likvidator.

Tidligst efter tre måneder afholdes der en afsluttende generalforsamling, hvor et endeligt likvidationsregnskab godkendes.

Udbetaling af likvidationsprovenu kan tidligst ske tre måneder efter offentliggørelsen, og når gælden er betalt. Efterfølgende skal likvidator inden for en særlig frist indgive anmeldelse til Erhvervsstyrelsen om sletning af selskabet fra CVR.

5.1.6.2 Ophør ved betalingserklæring

Et alternativ til overstående er en SL § 216-opløsning, hvor ejeren blot afgiver en erklæring om, at al gæld, forfalden som ej-forfalden, er betalt, og at selskabet er opløst.

Krav til at bruge denne metode for likvidation er, at selskabet har fået en skattekvittance³⁶ fra SKAT. Typisk stiller SKAT krav til, at der udarbejdes et likvidationsregnskab, før at skattekvittancen gives. Ved anvendelse af denne metode hæfter ejeren personligt, solidarisk og ubegrænset for gæld, forfalden som ej-forfalden eller omtvistet, der bestod på tidspunktet for erklæringens afgivelse.

5.1.6.3 Tvangsopløsning

Den sidste mulighed, der eksisterer, i det tilfælde selskabet skal likvideres, er tvangsopløsning, hvilket er myndighedernes mulighed for at skride ind og lukke et selskab, hvis det ikke opfylder lovgivningens krav på forskellige områder.

Det kunne være i tilfælde, hvor selskabet ikke rettidigt har leveret godkendt årsrapport til Erhvervsstyrelsen, eller hvis der ikke er anmeldt nogen revisor for selskabet, selvom selskabet er underlagt revision.

³⁶ En udtalelse fra SKAT om, at der ikke foreligger skatte- og afgiftskrav vedrørende selskabet.

Har selskabet ingen aktiver, opløses det efter konkursreglerne – nogle gange ved en straks opløsning på grundlag af den blotte konstatering af, at selskabet er insolvent.

For beskrivelse af hvordan en likvidation behandles skattemæssigt, henvises til afsnit 5.3.4.

5.2 Regnskabsmæssige forhold

Alle selskaber der er omfattet af SL er omfattet af ÅRL, jf. ÅRL § 1, stk. 2.

5.2.1 Årsregnskabsloven

ÅRL er en rammelov, dvs. at der kan være flere krav end dem, der er fastsat i ÅRL. Loven fastsætter hvordan erhvervsdrivende virksomheder skal aflægge årsregnskab.

Loven er opbygget omkring en byggeklodsmodel bestående af fire regnskabsklasser, A til D. Hvilken regnskabsklasse en virksomhed følger, afhænger som udgangspunkt af selskabets størrelse baseret på balancesum, nettoomsætning og gennemsnitligt antal heltidsbeskæftigede i løbet af regnskabsåret jf. opdeling i afsnit 3.2.1.

Kapitalselskaber er som minimum omfattet af ÅRL klasse B, jf. ÅRL § 7, stk. 1, nr. 2. Virksomheder i klasse B er kendetegnet ved at have en balancesum på 0-36 mio.kr., 0-72 mio.kr. i nettoomsætning, og et gennemsnitligt antal heltidsbeskæftigede i løbet af regnskabsåret på 0-50.

Hvis der aflægges årsrapport efter ÅRL klasse B eller derover, skal der jf. ÅRL § 135 foretages revision af årsregnskabet. Dog kan revision af årsregnskabet undlades, hvis virksomheden i to på hinanden følgende regnskabsår på balancetidspunktet ikke overskrider forudsætningerne anført heri.

Undtagelse gælder dog ikke for virksomheder, der besidder kapitalandele i andre virksomheder, og som udøver betydelig indflydelse over en eller flere af disse virksomheders driftsmæssige eller finansielle ledelse^{37 38}.

³⁷ ÅRL § 135, stk. 3.

³⁸ Små holdingvirksomheder kan også fravælge revision med virkning for det regnskabsår, der begyndte 1. januar 2013 eller senere jf. http://www.erhvervsstyrelsen.dk/fravalg_af_revision

5.2.2 Bogføringsloven

I lighed med virksomheder drevet efter reglerne i VSL, er selskaber også underlagt BFL. Der henvises til afsnit 3.2.2 for beskrivelse af BFL.

5.3 Skattemæssige forhold

Som tidligere nævnt anses selskabet som en selvstændig juridisk enhed, og dermed er selskabet også selvstændigt skattepligtigt. Der skal således sondres mellem beskatningen af selskabet og ejeren af selskabet.

Anpartsselskaber er omfattet af SL § 1, og den skattepligtige indkomst opgøres efter skattelovgivningens almindelige regler, jf. SL § 8, stk. 1.

5.3.1 Overskud i selskab

Hvis der er en positiv skattepligtig indkomst i selskabet, vil denne blive beskattet med 25 %, jf. SL § 17 stk. 1.

Hvis selskabet i et tidligere indkomstår har haft skattemæssige underskud, vil disse underskud kunne blive fremført til modregning i årets overskud³⁹.

I løbet af et indkomstår betaler selskabet en ordinær acontoskat svarende til 50 % af gennemsnittet af de seneste tre indkomstårs indkomstskat⁴⁰. Acontoskatter opkræves to gange årligt og forfalder til betaling den 20. marts og den 20. november. Selskabet har ligeledes på disse to tidspunkter af året mulighed for at indbetale en frivillig acontoskat for indkomståret.

Hvis årets beregnede selskabsskat overstiger den indbetalte acontoskat, vil der blive tillagt et restskattetillæg, jf. SL § 29 B, stk. 4.

5.3.2 Underskud i selskab

Som nævnt i ovenstående afsnit, vil et eventuelt skattemæssigt underskud i selskabets skattepligtige indkomst fremføres til modregning i senere års overskud.

³⁹ Gælder kun for underskud fra indkomståret 2002 og frem

⁴⁰ SEL § 29 A

I det tilfælde at selskabet har en negativ skattepligtig indkomst, og der for det pågældende indkomstår er blevet betalt acontoskat eller blevet betalt mere acontoskat end hvad den faktisk beregnede skat udgør, vil selskabet blive godtgjort, og den overskydende skat vil blive modregnet i 2. rate for indbetaling af ordinær acontoskat i efterfølgende indkomstår⁴¹.

5.3.3 Løn / udlodning til ejer

Hvis ejeren af et kapitalselskab ønsker at få penge ud til sig selv, kan det gøres på to måder, enten i form af løn eller ved udbytteudlodning.

Som tidligere beskrevet er beskatningen af løn og udbytte forskelligt. Hvis ejer vælger at hæve pengene ud som løn, vil lønnen blive beskattet som personlig indkomst. Hvis ejeren vælger at få udbytte, vil det blive beskattet som aktieindkomst hos ejeren.

Hvis ejeren skal kunne hæve penge ud som lønindkomst, stilles der dog krav til, at ejeren har udført arbejde for selskabet, som understøtter dette. Man må ikke hæve en højere løn, end hvad selskabet ville udbetale til en anden person for en tilsvarende arbejdsindsats.

5.3.4 Likvidation

Hvis der foretages en likvidation af selskabet, vil det skattemæssigt betyde, at der skal opgøres et likvidationsprovenu, hvilket vil komme til beskatning som aktieindkomst for den tidligere ejer af selskabet.

Likvidationsprovenu ligestilles med salg af ejerens anparter / aktier i selskabet, og beløbet, som kommer til beskatning, opgøres derfor som det samlede provenu fratrullet anskaffelsessummen for anparterne eller aktierne.

5.3.5 Optimering af indkomstforhold

En af de optimeringsmuligheder, der eksisterer for en selvstændig erhvervsdrivende, der driver sin virksomhed i selskabsregi, er at kombinere løn og udbytte. Det er muligt at minimere den samlede skattebetaling, hvis man udnytter bundfradragene og progressionsgrænserne i skattelovene.

⁴¹ SEL § 28 B, stk. 5

Umiddelbart virker det skattebesparende at vælge udbytte, da udbytte kun bliver beskattet med 27 % af de første 48.300 kr. (2012) og med 42 % af resten. Dog skal man huske på, at de midler, som man udbetaler udbytte fra, allerede er beskattet med en selskabsskat på 25 %.

Som udgangspunkt opnår man den mest fordelagtige sammensætning af løn og udbytte, hvis man får udbetalt udbytte op til progressionsgrænsen for aktieindkomst på 48.300 kr., og lønudbetaling op til topskattegrænsen på 389.900 kr.

Modtager man løn og udbytte, der overstiger disse grænser, vil den samlede beskatning stort set være den samme, uanset om du vælger at få udbetalingen i form af løn eller udbytte.

Ved ophør af selskabets egentlige driftsaktivitet kan selskabet fortsætte som ”pengetank”, og slutbeskatningen af de opsparet overskud i anpartsselskabet udskydes dermed indtil ejeren hæver løn og udbytte eller likvidere selskabet.

5.4 Delkonklusion

I ovenstående afsnit er en række af de juridiske, regnskabsmæssige og skattemæssige forhold gældende for et anpartsselskab gennemgået.

At drive virksomhed i selskabsregi er en mulighed den erhvervsdrivende har i stedet for at drive virksomhed efter reglerne i PSL eller VSL.

Som beskrevet ovenfor er selskaber selvstændige juridiske enheder, som juridisk er reguleret af den ret så omfattende SL, og regnskabsmæssigt af ÅRL og BFL. Skattemæssigt er selskaber primært reguleret af SSL.

Der er både fordele og ulemper ved at drive virksomhed i selskabsregi. Selvom der er meget lovgivningsmæssig regulering ved at drive virksomhed i selskabsregi, er selve administrationen forholdsvis simpel, eftersom mange af de oplysninger, der skal bruges, kan trækkes direkte fra bogføringen, og der skal ikke udarbejdes mange særlige specifikationer.

Hvis man driver virksomhed i selskabsregi hæfter man som ejer kun begrænset med sin indskudte kapital, hvorfor risikoen er begrænset. Ulempen er dog, at minimumskravet til selskabskapitalen er 80.000 kr. Endvidere skal der i forbindelse med opstart af virksomhed som et selskab foretages en række andre ting såsom udarbejdelse af stiftelsesdokument, vedtægter, ejerbog, registrering hos Erhvervsstyrelsen, afholdelse af generalforsamling m.m.

En fordel er, at selskabet er selvstændigt skattepligtigt, hvilket også gør det lettere at holde sin privatøkonomi og selskabsøkonomi adskilt fra hinanden. Endvidere er der en fordel skattemæssigt i selskabsregi ved, at hvis man i nogle år har skattemæssige underskud, så kan man fremføre disse til modregning i skattemæssige underskud i efterfølgende indkomstsår. I selskabsregi er der endvidere mulighed for at spare op i selskabet, og ejeren har mulighed for at hæve udbytte ud løbende.

At man i selskabsregi også kan udbetale udbytte, giver ejeren muligheden for at kombinere lønindkomst og aktieindkomst, samt gøre brug af den progressive skatteskala og minimere skattebetalingen.

6 Analyse af indkomstforhold

I dette afsnit vil vi foretage en analyse af indkomstforholdene og skattebetalingerne i år 2012 samt af, hvordan skattebetalingerne ser ud i en periode på 20 år frem til 2032. Der vil i afsnit 6.1 til 6.3.5 blive foretaget en dybdegående analyse i forhold til den tidligere beskrevne teori. I afsnit 6.3 til 6.3.5, vil resultatet fra vores beregninger alene indgå, som følge af mængden af beregninger.

6.1 Analyse af indkomstforhold under virksomhedsordningen

I dette afsnit vil vi foretage en analyse af indkomstforholdene for den erhvervsdrivende ud fra casevirksomheden. Analysen tager udgangspunkt i indkomstforholdene for 2012 og virksomhedens skattepligtige resultat for 2012, og reglerne fra virksomhedsordningen anvendes, som er behandlet i afsnit 4.

6.1.1 Skattetilsvaret i virksomhedsordningen

Den erhvervsdrivende er som omtalt i beskrivelsen af casevirksomheden indtrådt i virksomhedsordningen 1. januar 2009. Til brug for beregning af kapitalafkastet for 2012 er der jf. VSL § 8 opgjort følgende:

Figur 7 kapitalafkastgrundlag primo 2012

Aktiver, primo 2012	3.345.841
Passiver, primo 2012	- 2.502.566
<u>Kapitalafkastgrundlag primo</u>	<u>843.275</u>

Der er ved opgørelse af kapitalafkastgrundlaget korrigeret for skattemæssige værdier af driftsmidler, og ejendommen er værdiansat til anskaffelsessum. Herudover er virksomhedens øvrige aktiviteter medtaget som følge af, at kapitalafkastgrundlaget skal beregnes netto for alle virksomheder.⁴²

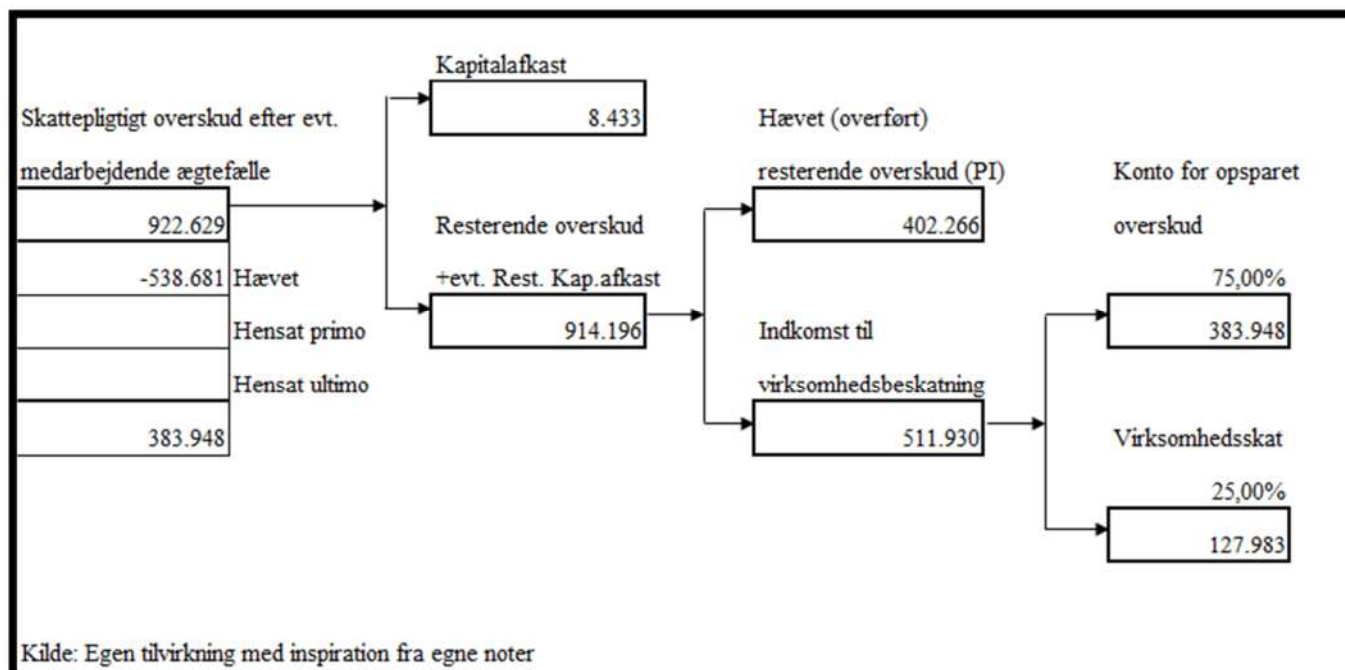
Kapitalafkastet udgør 1 % af kapitalafkastgrundlaget primo og kan derfor beregnes som følgende; $843.275 * 1 \% = 8.433$ kr.

Det skattepligtige resultat for 2012 er jf. figur 1, afsnit 1.7.3 på til 922.629 kr. efter skattelovgivningens almindelige regler, jf. VSL § 6, stk. 1. Årets skattepligtige resultat indeholder virksomhedens renteudgifter, idet de beskattes som personlig indkomst.

Årets hævninger udgør 520.931 kr., og årets overførsler, som anses for hævet, udgør 17.750, jf. bilag 1. På baggrund af ovenstående oplysninger kan overskudsdisponeringen uden optimering af skatten, ske ud fra nedenstående kassesystem.

⁴² Virksomhedsskatteoven § 2 stk. 3

Figur 8 kassesystem

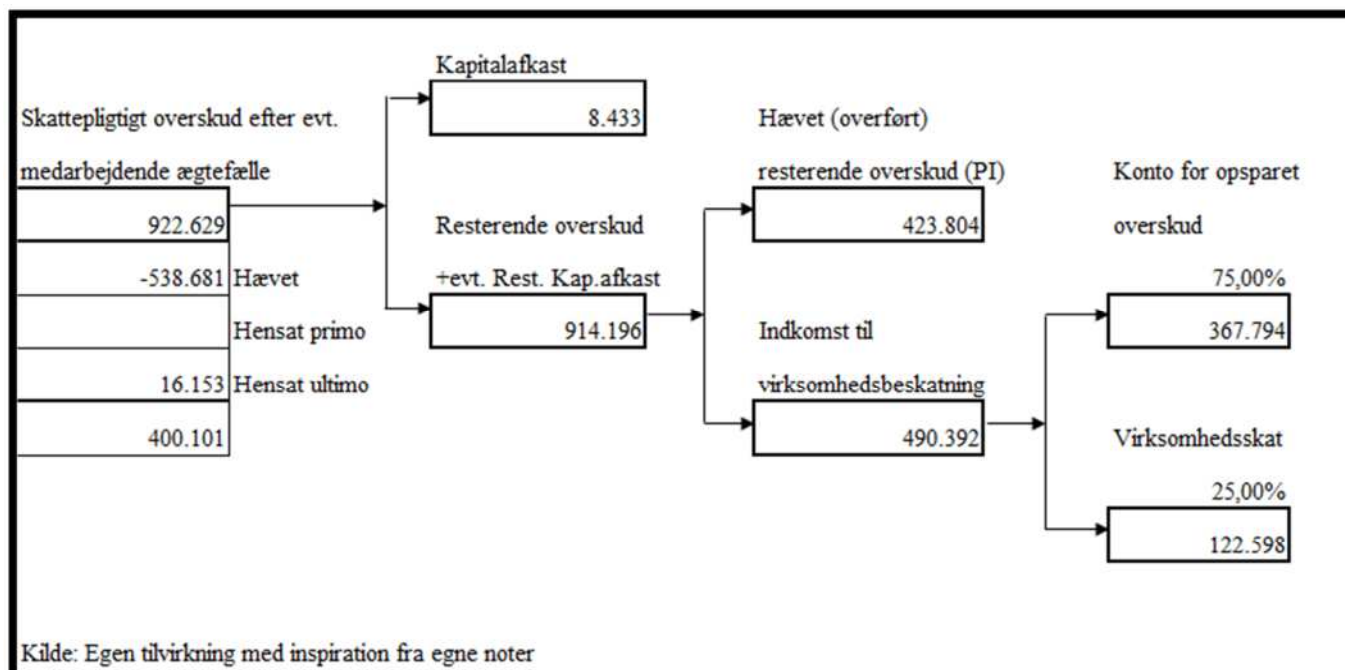

Ved ovenstående resultatdisponering opnår den erhvervsdrivende en personlig indkomst på 402.266 kr. før beregning af AM-bidrag og udnytter derfor ikke topskattegrænsen på 423.804 kr. før AM-bidrag.⁴³ I resultatdisponeringen opspares dermed, hvad der maksimalt er muligt i forhold til det skattepligtige overskud fratrullet hævninger. Af årets opsparing betales en foreløbig acontoskat på 25 % svarende til ca. 128 t.kr. Kassesystemet er opbygget med udgangspunkt i virksomhedens skattepligtige resultat efter renter. Herfra fratrækkes årets hævninger, og det resterende beløb udgør saldoen for, hvad der maksimalt kan opspares i virksomheden efter acontoskat på 25 %. Ved beregning heraf fås indkomsten til virksomhedsbeskatning, hvorefter den personlige indkomst bliver beregnet som en residual af det skattepligtige resultat fratrullet årets kapitalafkast og årets indkomst til virksomhedsbeskatning svarende til; $922.629 - 8.433 - 511.930 = 402.266$ kr.

Som tidligere nævnt udnytter den erhvervsdrivende i ovenstående beregning grænsen for topskat. Det er derfor muligt for den erhvervsdrivende at hensætte noget af det opsparede overskud til senere hævning i virksomheden, hvilket vil fremkomme således, såfremt den erhvervsdrivende ikke har anden personlig indkomst;

⁴³ Personskatteloven § 7 stk. 2 – 2012 sats.

Figur 9 Kassesystem ved optimering

I ovenstående disponering er Toms personlige indkomst sat op til topskattegrænsen på 423.804 før AM-bidrag. Dette betyder i ovenstående, at der er taget udgangspunkt i det skattepligtige resultat inkl. renter fratrullet årets kapitalafkast. Fra det resterende overskud fragår den personlige indkomst, hvorefter det resterende udgør virksomhedsindkomst, hvoraf 25 % betales i acontoskat, og de resterende 75 % forbliver i virksomheden som opsparet overskud.

Hensættelsen til senere hævnning udgør forskellen mellem kapitalafkast, personlig indkomst og virksomhedsskat samt reelle hævnninger og fremkommer således:

$8.433 + 423.804 + 122.598 - 538.681 = 16.154$ (afrundet). Derudover kan hensættelsen til senere hævnning forklares som udviklingen i konto for opsparet overskud fra figur 8 til 9 svarende til $383.948 - 367.794 = 16.153$ (afrundet).

Fordelen ved at hensætte til senere hævnning er, at Tom udnytter grænsen for topskat og dermed kan hæve hensættelsen på et senere tidspunkt uden at betale skat heraf. Samtidig giver dette mulighed for at udligne indkomsten over årene og dermed undgå at betale topskat.

Endelig kan årets overførelser vises som følgende hæverækkefølge, jf. VSL § 5;

Virksomhedsskat	122.598
Kapitalafkast	8.433
<u>Overført til personlig indkomst</u>	<u>423.804</u>
Overførsler i alt	554.835

De samlede overførsler svarer altså til den samlede hævning som er opgjort jf. bilag 1 og fordeler sig på ovenstående overførsler.

6.1.1.1 Skattetilsvaret ved ophør af virksomhed

Hvis Tom vælger at stoppe med at drive sin virksomhed ved udgangen af 2012, vil han som nævnt i afsnit 4.3.8 blive beskattet af de opsparede overskud i den personlige indkomst. Herudover vil der i virksomheden ske beskatning af ejendomsavance samt avance ved salg af driftsmidler, idet Tom har benyttet sig af virksomhedsordningen i hele indkomståret, jf. VSL § 15 stk. 1. For at senere kunne sammenligne med skatten fra anpartsselskabet, har vi valgt at lade Tom blive beskattet af hele overskuddet i 2012.

I henhold til bilag 3 har vi opgjort den skattepligtige avance under forudsætning af fastsatte salgspriser. Det er en forudsætning, at alle øvrige forpligtelser bliver indfriet ved udgangen af 2012. Den samlede avance er opgjort til 448.231 kr., som vil blive tillagt den personlige indkomst sammen med de opsparede overskud inkl. virksomhedsskat, hvis Tom stopper med at drive virksomhed. Den udskudte skat af avancen kan beregnes som 56 % af 448.231 svarende til 251.010 kr.

6.1.2 Toms skattetilsvær under virksomhedsordningen

I nedenstående beregning af Toms indkomstforhold for 2012 er det lagt til grund, at optimeringen fra figur 9 er fastholdt, og dermed er der hensat til senere hævning.

Figur 10 Skattepligtig indkomstopgørelse

Skattepligtig indkomst og samlet skat VSO			
			2012
	Før AM-bidrag	Am- bidrag	
Overskud af virksomhed før renter	1.039.032		
Renter i virksomhed	-116.403		
Kapitalafkast	-8.433		
Til virksomhedsbeskatning	-490.392		
Resultat af virksomhed	423.804	33.904	
Personlig indkomst			389.900
Kapitalindkomst			8.433
Ligningsmæssige fradrag			-14.100
Skattepligtig indkomst			384.233
Virksomhedens resultat			928.488
Samlet skat			
Årets skatteindbetaling			277.442
Udskudt skat			296.490
Udskudt skat ved ophør af virksomhed			251.010
I alt			824.942
Årets skatteindbetaling			
AM-bidrag			33.904
Indkomstskat til stat, kommune, sundhed og kirke			120.940
Foreløbig virksomhedsskat			122.598
I alt			277.442
Udskudt skat af opsparet overskud			296.490
Udskudt skat ved ophør af virksomhed			251.010
Udskudt skat i alt			547.500
Opsparet overskud			956.419
Indskudskonto			55.000
Kilde: Egen tilvirkning			

Kapitalafkastet, som er beregnet under afsnit 6.1.1, fragår den personlige indkomst og beskattes som kapitalindkomst til en lavere skattesats. De ligningsmæssige fradrag udgør alene beskæftigelsesfradraget, som beregnes som 4,4 % af grundlaget for arbejdsmarkedsbidrag dog max. 14.100.⁴⁴

De samlede skattebetalinger er for indkomståret opgjort til 277.442 kr. fordelt på AM-bidrag, indkomstskat og foreløbig virksomhedsskat, som er den reelle skat, Tom skal betale i indkomståret 2012.⁴⁵ Herudover er den udskudte skat beregnet til i alt 547.500 kr., fordelt på opsparet overskud samt skat ved ophør, som vil være en yderligere skat Tom, skal betalte, såfremt han stopper med at drive virksomhed ved udgangen af 2012.

6.2 Analyse af indkomstforhold under personskatteovens almindelige regler med indkomst fra selskabet

I denne analyse vil vi analysere indkomstforholdene under PSL's almindelige regler med udgangspunkt i indkomsten fra selskabet i casevirksomheden samt skattetilsvaret for selskabet i 2012. Reglerne fra PSL er anvendt ved opgørelse af den skattepligtige indkomst med anvendelse af løn fra selskabet.

6.2.1 Grundlag for sammenligning af resultater

For at kunne sidestille virksomhedens resultat under henholdsvis virksomhedsordningen og anparts-selskabet kan følgende beregning opstilles, da der ved beregningerne for casevirksomheden i selskabsregi er valgt at kombinere udbetalingen til ejeren med løn og udbytte, for at udnytte den progressive skatteskala og minimere skattebetalingen. Af nedenstående figur fremgår det, hvordan sammensætningen af løn og udbytte i selskabsregi er i forhold til årets hævninger i VSO.

⁴⁴ Ligningsloven § 9 J stk. 2

⁴⁵ Skattebetalingerne er beregnes jf. bilag 1

Figur 11 Udbetalinger til ejer i selskab kontra VSO

Udbetalinger til ejer i selskab kontra VSO	
	2012
Årets hævn timer i VSO	<u>520.931</u>
Udbetalt som udbytte	48.300
Tilbageholdt selskabsskat, 25%	<u>16.100</u>
Udbytte i ApS før selskabsskat	<u>64.400</u>
Udbetalt som løn	<u>456.531</u>
Udbetaling i alt til ejer i ApS	<u>520.931</u>
Kilde: Egen tilvirkning	

Det regnskabsmæssige resultat før skat fremkommer derfor således:

Figur 12 Sammenholdelse af resultat i VSO og selskab

Resultat før skat fra VSO ordinær drift til selskab	
	2012
Årets resultat før skat i VSO	<u>928.488</u>
Lønudbetaling i selskab	<u>-456.531</u>
Resultat herefter før skat	<u>471.956</u>
Kilde: Egen tilvirkning	

Sammenhængen mellem det skattemæssige resultat kan forklares som følgende:

Figur 13 Sammenhæng i skattemæssige resultater

Sammenhæng i skattemæssigt resultat 2012		
	VSO	Selskab
Regnskabsmæssigt resultat før skat	928.488	471.956
Korrektioner af afskrivninger	-8.956	-8.956
Repræsentation	1.750	1.750
Korrektion som anses for hævet under VSO	17.750	
Skattepligtigt resultat	<u>939.032</u>	<u>464.750</u>
Resultat af øvrige aktiviteter	-16.403	0
Skattepligtigt resultat	922.629	464.750
Kilde: Egen tilvirkning		

Korrektioner, som anses for hævet under VSO, er ikke medtaget i opgørelse af det skattemæssige resultat for selskabet, da dette beskattes som personlig indkomst. Resultat af øvrige aktiviteter svarer til renteudgifterne fra privat gæld, som er medtaget i VSO, og fremgår derfor ikke af selskabets resultat.

6.2.2 Skattetilsvaret i selskab

Selskabets skattepligtige indkomst er opgjort på baggrund af selskabets resultat før SSL § 8's almindelige regler herom. Årets resultat for 2012 før skat udgør, jf. figur 4 i afsnit 1.7.4, 471.956 kr., og den skattepligtige indkomst til beskatning udgør, efter korrektion af skattemæssige afskrivninger og repræsentation, 464.750 kr. Som følge af, at der ikke er underskud i virksomheden fra tidligere år, som kan modregnes i den positive indkomst, beregnes skatten, jf. beskrivelse i afsnit 5.3.1, som 25 % af den skattepligtige indkomst svarende til 116.188 kr. og kan vises som følgende;

Figur 14 skatteberegning selskab

Skatteberegning selskab	
	2012
Resultat før skat	471.956
Regnskabsmæssige reguleringer	
Afskrivninger	71.500
Skattemæssige reguleringer	
Repræsentation	1.750
Afskrivninger	-80.456
Skattepligtig indkomst	464.750
Beregnet aktuelskat, 25%	116.188
Udskudt skat	1.808
Skattemæssige afskrivninger på driftsmidler	
Driftsmidler primo	50.625
Afskrivninger, 25%	-12.656
Saldo	37.969
Skattemæssige afskrivninger på bygning	
Anskaffelsesværdi primo	1.695.000
Afskrivninger primo	-203.400
Afskrivninger, 4%	-67.800
Saldo	1.423.800
Kilde: Egen tilvirkning	

6.2.2.1 Skattetilsvaret ved likvidation

Som under virksomhedsordningen har vi beregnet skattetilsvaret i selskabet, hvis selskabet likvideres ved udgangen af 2012. Der er, jf. bilag 4, opgjort de samlede avancer under opstillede forudsætninger for salgspriserne, og skatten for selskabet kan herefter opgøres som følgende:

Figur 15 Skat af avancer ved likvidation af selskab

Skat ved likvidation af selskab	
	kr.
Avance ved salg	448.231
Heraf selskabsskat - 25 %	-112.058
Overskud til reguleret egenkapital	336.173
Kilde: Egen tilvirkning	

Af ovenstående beregning fremgår det, at selskabsskatten ved ophør ultimo 2012 vil være 112.058 kr. Herudover vil der blive opgjort et likvidationsprovenu, jf. reglerne som er beskrevet i afsnit 5.3.4. Provenuet kan derfor opgøres som følgende:

Figur 16 Reguleret egenkapital i forbindelse med ophør ApS

Reguleret egenkapital i forbindelse med ophør ApS	
Egenkapital 01.01.2012	885.025
Udbetalt udbytte vedrørende regnskabsåret 2011	-48.300
Årets resultat 2012 ekskl. avance vedr. ejendom og driftsmidler	355.769
Overskud vedr. salg af ejendom og driftsmidler	336.173
Reguleret egenkapital 31.12.2012	1.528.667
Kilde: Egen tilvirkning	

Af ovenstående fremgår den regulerede egenkapital som følge af fortjenesten ved salg af ejendom og driftsmidler. Det er en forudsætning, at alle øvrige forpligtelser er indfriet ved udgangen af 2012.

Herefter kan skatten ved likvidation beregnes som følgende:

Figur 17 Skat ved likvidation af selskab

Skat ved likvidation af selskab	
	kr.
Likvidationsprovenu	1.528.667
- anskaffelsessum for anparter i selskabet	-125.000
Til beskatning som aktieindkomst	1.403.667
42% i skat	589.535
Skat i alt	589.535
Kilde: Egen tilvirkning	

Likvidationsprovenuet fratrullet anskaffelsessummen for anparter udgør aktieindkomst som vil blive beskattet med 42 %. Der anvendes 42 % som følge af, at Tom har modtaget udbytte i indkomståret til den lave skattesats. Den udskudte aktieindkomst udgør altså 589.535 kr.

6.2.3 Toms skattetilsvær for personbeskatning i selskabsform

For Tom vil den skattepligtige indkomst blive opgjort efter PSL's almindelige regler, som følge af, at han får løn og udbytte udbetalt fra selskabet, jf. beskrivelsen i afsnit 5.3.3. Lønnen vil blive beskattet som personlig indkomst efter reglerne i PSL og det modtagne aktieudbytte fra selskabet vil blive beskattet som aktieindkomst, jf. PSL §§ 4a og 8a. Udover Toms løn og udbytte fra selskabet vil Tom blive beskattet af fri bil samt fri telefon, jf. gældende regler i LL § 16.⁴⁶ Beregningen heraf kan specificeres som følgende:

Figur 18 Fri bil og telefon

Værdi af fri bil og telefon	
	2012
Beregningsgrundlag (minimunsbeløb 2012)	160.000
Værdi af fri bil (25%)	40.000
Værdi af fri telefon årligt (2.500 x 12)	2.500
Kilde: Egen tilvirkning	

⁴⁶ Ved beregning af fri bil er der ikke medtaget miljøtillæg

Herefter kan den skattepligtige indkomst for 2012 for Tom samt den samlede udskudte skat opgøres som følgende:

Figur 19 skattepligtig indkomstopgørelse

Skattepligtig indkomst og samlet skat ved ApS			
	Før AM-bidrag	AM-bidrag	2012
Løn fra selskab	456.531	36.522	420.009
Værdi af fri telefon og fri bil	42.500	3.400	39.100
Personligindkomst			459.109
Kapitalindkomst			-16.403
Ligningsmæssige fradrag			-14.100
Skattepligtig indkomst			428.606
Aktieindkomst			48.300
Virksomhedens resultat før skat			471.956
Samlet skat			
Årets skattebetaling			316.706
Udskudt skat af avance ved salg			112.058
Udskudt skat af aktieindkomst ved salg			589.535
I alt			1.018.299
Årets skattebetaling			
AM-bidrag			39.922
Indkomstskat til stat, kommune, sundhed og kirke			147.555
Aktieindkomst			13.041
Personlige skatter			200.518
Foreløbig virksomhedsskat			116.188
Skattebetalinger i alt			316.706
Kilde: Egen tilvirkning			

Af ovenstående indkomstopgørelse er medtaget 456.531 før AM-bidrag som følge af beregningerne i figur 12, for at grundlaget er sammenligneligt i afsnit 6.2.4. Herudover er der medtaget kapitalindkomst fra personlig gæld, jf. beskrivelse i casevirksomheden. Endelig indgår de ligningsmæssige fradrag, som alene udgør beskæftigelsesfradraget.

Aktieindkomsten er indregnet som en særskilt række, idet aktieindkomst ikke indgår som personlig indkomst. Ud fra årets indkomster er den samlede skattebetaling for Tom opgjort til 200.518 kr.,

som er fordelt på AM-bidrag, indkomstskat samt aktieindkomst. Hertil kommer den betalte selskabsskat, som er beregnet, jf. afsnit 6.2.2, til 116.188 kr., hvilket giver en samlet skat for Tom som person og selskabet på i alt 316.706 kr. i 2012.

Den udskudte skat er medtaget på baggrund af beregninger i afsnit 6.2.2.1 i forhold til likvidation af selskabet ved udgangen af 2012.

6.2.4 Sammenligning af skatter i 2012

Ud fra de forgående beregninger kan skattebetalingerne for 2012 opsummeres som følgende:

Figur 20 Samlede skatter 2012

Sammenligning af skatter		
	Skatter under VSO 2012	Skatte fra selskab samt personlig indkomst 2012
Betalte skatter vedr. personlig indkomst	154.844	200.518
Betalt skat vedr. virksomhedens resultat	122.598	116.188
Betalte skatter i 2012	277.442	316.706
Udskud skat	547.500	701.593
Kilde: Egen tilvirkning		

Af ovenstående sammenligning fremgår det, at den samlede betalte skat for indkomståret 2012 inkl. betalt selskabsskat er en smule højere ved personlig indkomst med løn og udbytte fra selskabet end ved beskatning i VSO. Årsagen hertil kan bl.a. forklares med, at Toms renteomkostninger til privat gæld er medtaget i VSO, og han opnår derfor en højere fradragsret for disse, end når han anvender PSL's almindelige regler. Herover kan forskellen forklares med, at Tom i virksomhedsordningen ikke kommer til at betale topskat. Under PSL's almindelige regler med løn fra selskabet betaler Tom topskat af forskellen mellem topskattegrænsen på 389.900 kr. og den personlige indkomst efter AM-bidrag på 459.109 kr. svarende til 15 % af 69.209 kr., som udgør 10.381 kr. Skatten er altså det beløb, som Tom betaler mere i skat, end hvis han lader sig beskatte i virksomhedsordningen.

Hvis vi ser på den udskudte skat, som er et udtryk for den skat, Tom mangler at betale, såfremt han lukker sin virksomhed ved udgangen af 2012, er skatten ligeledes væsentlig højere i selskabet. År-

sagen hertil kan bl.a. forklares med, at Tom har betalt en foreløbig skat af det opsparede overskud på 25 % og derfor kun mangler at betalte skatteprocenten op til marginalsatten på ca. 56 %, altså 31 %, hvorimod Tom i selskabet bliver beskattet af likvidationsprovenuet som aktieindkomst med en sats på 42 %.

6.3 Analyse af beskatningen i virksomhedsordningen, selskabet og personlig indkomst over en periode på 20 år

I nærværende analyse vil vi foretage en analyse af de samlede skattebetalinger fra 2013-2032. Beregningerne er baseret på teori og eksempler, der er blevet gennemgået i afsnit 6.1 – 6.2. Beregningerne tager udgangspunkt i casevirksomhedens indkomstforhold med 2012 som basisår. I skatteberegningen er der taget højde for kendte skatteforhold frem til 2022, hvorefter der er anvendt 2022-satser frem til 2032. Beregningerne er foretaget i t.kr. Der vil i analysen blive taget udgangspunkt i tre forskellige opstillede scenarier.

6.3.1 Diskontering

Analysen tager udgangspunkt i samlede skatter over en årrække på 20 år, og det er derfor vigtigt at kunne vurdere, hvad skattebetalingerne over perioden svarer til i nutidsværdi. Alle betalingerne er derfor tilbagediskonteret til år 2012, således at Tom kan vurdere hvad det vil koste ham fremadrettet at drive virksomhed rent skattemæssigt i de to virksomhedsformer.

Diskonteringsfaktoren er fastsat til 2,5 % som følge af markedsudviklingen i 2012 samt en antagelse om en mindre risiko i en konsulentvirksomhed.

6.3.2 Forudsætninger ved ophør

For at kunne beregne den samlede skat ved ophør af virksomhed og likvidation af selskab er der i analysen opstillet følgende forudsætninger, som er gældende i alle tre scenarier.

- Lejligheden sælges ved udgangen af 2032 til 5.000.000 kr. inkl. handelsomkostninger og kurstab/gevinster ved indfrielse af lån
- Driftsmidlerne bliver solgt til 60.000 kr.
- Alle øvrige forpligtelser indfries i virksomheden

6.3.3 Samlede skatter fra 2013 til 2032 ved scenarie 1

For beregningerne i dette afsnit er det skattemæssige resultat reguleret svarende til en forventet inflation på 2 % årligt. Årets hævningsløn fra selskabet stiger med 1 % årligt. Der er for alle indkomstår foretaget optimering i VSO, således at den personlige indkomst grænser op til topskattegrænsen. Ved ophør af virksomheden i 2032 er der beregnet den udskudte skat, som vil falde til beskatning som følge af ophør.

I nedenstående er opgjort de samlede betalte skatter fra 2013 og frem til år 2032.

Figur 21 Skatter 2013-2032

Samlede skatter 2013-2032							
År	Selskab t.kr.			VSO t.kr.			Akkumulerede afvigelse
	Personskat	Selskabsskat	Total	Personskat	Virksomhedsskat	Total	
2013	193	118	311	163	112	275	-36
2014	191	119	310	174	107	281	-66
2015	192	119	311	177	105	282	-94
2016	194	120	313	181	104	285	-122
2017	195	120	316	186	103	289	-149
2018	196	120	316	191	102	292	-172
2019	198	120	318	195	100	295	-195
2020	199	121	319	199	99	299	-216
2021	201	121	322	203	98	302	-236
2022	203	121	324	206	98	305	-255
2023	205	121	326	210	98	307	-274
2024	207	122	329	212	97	309	-293
2025	209	122	331	215	97	312	-312
2026	211	122	333	217	97	314	-331
2027	212	122	334	220	97	317	-349
2028	214	123	337	222	97	319	-366
2029	216	123	338	225	97	322	-383
2030	217	123	340	228	96	324	-399
2031	218	123	342	230	96	326	-415
2032	203	123	326	233	96	328	-412
Skat ved ophør	3.782	596	4.378	3.692	-	3.692	-1.099
Samlede skatter i alt		10.875			9.776		-1.099

Kilde: Egen tilvirkning

Af de udarbejdede beregninger fremgår det, at den samlede skat for Tom i virksomhedsordningen vil være 1.099 t.kr. lavere, end hvis Tom vælger at drive sin virksomhed som anpartsselskab og dermed få løn og udbytte fra selskabet. Skattebesparelsen er tilbagediskonteret til nutidskroner, således at betalinger svarer, til hvad Tom skulle betale i skat, hvis han skulle betale pengene i dag.

Ved beskatning af løn fra selskabet stiger personskatten en smule over perioden på 20 år, hvilket primært kan henføres, til at topskattegrænsen øges frem til 2022, og at lønnen stiger med 1 % årligt. Stigningen i selskabsskatten kan henføres til inflationen af det skattemæssige resultat

I virksomhedsordningen stiger personskatten væsentligt mere over perioden end ved løn fra selskabet. Stigningen skyldes, at der i alle indkomstårene er foretaget optimering til topskattegrænsen, som frem til 2022 stiger til 467.000 kr.⁴⁷. Dette betyder, at Tom i årene fra 2013 til 2022, hvert år vil blive beskattet af mere end året før. Fra 2022-2032 fremgår det, at beregningen af personskatten stiger mindre end i perioden frem til 2013-2032. Denne stigning skyldes den anvendte diskonteringsfaktor, samt at hævningerne hvert år stiger med 1 %. Den foreløbige virksomhedsskat ligger stort set på niveau med hinanden over årene, hvilket skyldes inflationsstigningen samt tilbagediskonteringen til nutidskroner.

I alle indkomstår fra 2013-2032 opnår Tom en skattebesparelse ved anvendelse af virksomhedsordningen. Der henvises til forklaringen hertil jf. afsnit 6.2.4.

6.3.4 Samlede skatter fra 2013 til 2032 ved scenarie 2

For at kunne bekræfte om ovenstående skatteforskelle i alle tilfælde vil være ens, vil vi ændre på de opstillede forudsætninger under pkt. 6.3. Dette betyder, at vi for nedenstående beregninger har foretaget skatteberegninger ud fra nedenstående scenarie.

Scenarie 2

Skattemæssige resultater er identiske med scenarie 1 i alle år, på nær for år 10 til 15, hvor resultater før løn / hævning er:

- År 10 (År 2022): 200.000
- År 11 (År 2023): 100.000

⁴⁷ <http://www.skat.dk/SKAT.aspx?oId=2064878>

- År 12 (År 2024): 0
- År 13: (År 2025) 100.000
- År 14: (År 2026) 200.000

Hævninger / løn til ejer stiger forsat med 1 % årligt i alle år – også i underskudsår.

Figur 22 Samlede skatter ved scenarie 2

Samlede skatter 2013-2032							
År	Selskab t.kr.			VSO t.kr.			Akkumulerede afvigelse
	Personskat	Selskabsskat	Total	Personskat	Virksomhedsskat	Total	
2013	193	118	311	163	108	271	-40
2014	191	119	310	173	103	276	-74
2015	192	119	311	177	101	279	-107
2016	194	120	313	181	101	282	-138
2017	195	120	316	185	100	285	-169
2018	196	120	316	191	98	289	-196
2019	198	120	318	194	98	292	-222
2020	199	121	319	199	96	295	-246
2021	201	121	322	203	95	298	-270
2022	203	0	203	206	-87	120	-354
2023	205	0	205	193	-97	96	-463
2024	207	0	207	173	-102	71	-598
2025	209	0	209	192	-92	99	-707
2026	211	0	211	202	-79	123	-795
2027	212	0	212	202	104	306	-701
2028	214	0	214	205	103	308	-608
2029	216	28	244	208	103	311	-541
2030	217	123	340	210	103	313	-568
2031	218	123	342	213	102	315	-595
2032	203	123	326	215	102	317	-604
Skat ved ophør	2.766	596	3.361	2.755	0	2.755	-1.211
Samlede skatter i alt		8.910		7.700			-1.211

Kilde: Egen tilvirkning

Af de udarbejdede beregninger for scenarie 2 fremgår det, at den samlede skat for Tom i virksomhedsordningen vil være 1.211 t.kr. lavere, end hvis Tom vælger at drive sit selskab som anpartsselskab og dermed får løn og udbytte fra selskabet.

Forskellen mellem skattebetalingerne i virksomhedsordningen og selskabsregi kan henføres til samme årsager som beskrevet i afsnit 6.3.3.

Årsagen til, at de betalte skatter er mindre end i scenarie 1 ved virksomhedsordningen, skyldes at, henover alle årene er kapitalafkastgrundlaget lavere som følge af underskudsårene. Det beregnede kapitalafkast, som overføres fra den personlige indkomst til kapitalindkomst, bliver således også mindre, og der opnås derfor en mindre skattebesvarelse end ved scenarie 1.

Endvidere vil Tom i de år, hvor den betalte virksomhedsskat har negativt fortegn, få godtgjort acontoskattebetalingerne fra tidligere år og får dermed penge retur fra SKAT. Dette betyder dog også, at han har hævet af tidligere opsparet overskud, og at pengene dermed ikke forbliver i virksomheden til geninvestering. Toms personlige skatter er frem til år 2022 identiske med scenarier 1 og reduceres herefter frem til 2025, hvor resultatet begynder at stige igen. Faldet skyldes, at Tom i underskudsår, hæver af opsparet overskud, hvor han tidligere har betalt en acontoskat på 25 %. Tom skal dermed alene betale den resterende skat op til skattesatsen for topskattegrænsen det pågældende år som følge af, at der sker en optimering af indkomsten.

Skattebetalingerne er ligeledes mindre i selskabet i forhold til scenarie 1. Dette skyldes primært, at det skattemæssige underskud fremføres til modregning i det efterfølgende år, og at virksomheden dermed sparer skatten i de efterfølgende år med overskud. Dette er ligeledes med til at mindske likviditetstrækket i virksomheden, idet selskabet over en årrække fra 2022-2038 ikke har nogen likviditetsmæssig omkostning på virksomhedsskat. Modsat virksomhedsordningen får selskabet dog heller ikke skatter tilbage i de år med underskud. De personlige skatter er uændrede i forhold til scenarie 1 som følge, at af forudsætningerne her er uændret og årets resultat ikke har indflydelse på Toms egne skattebetalinger.

Samlet set er skatteforskellen større ved dette scenarie frem for scenarie 1, hvilket skyldes ovenstående forklaring med acontoskattebetalingerne fra VSO bliver godtgjort, og der er dermed mindre skat til betaling.

6.3.5 Samlede skatter fra 2013 til 2032 ved scenarie 3

Scenarie 3

I nedenstående beregninger er reguleret yderligere på de opstillede forudsætninger, hvilket bringer os frem til scenarie 3.

Scenarie 3

De skattemæssige resultater er identiske med scenarie 1 i alle år på nær for år 10 til 15, hvor resultater før løn / hævning er:

- År 10 (År 2022): 200.000
- År 11 (År 2023): 100.000
- År 12 (År 2024): 0
- År 13: (År 2025) 100.000
- År 14: (År 2026) 200.000

Hævninger / løn stiger forsat med 1 % årligt i alle år – også i underskudsår. Dog i årene med nedsatte skattemæssige resultater reduceres hævning / løn med 250.000 kr. pr. år, og i selskabsregi sker udbetaling til ejer kun ved løn – dvs. intet udbytte.

Figur 23 Samlede skatter ved scenarie 3

Samlede skatter 2013-2032								
År	Selskab t.kr.				VSO t.kr.			Akkumulerede afvigelse
	Personskat	Selskabsskat	Total		Personskat	Virksomhedsskat	Total	
2013	193	118	311		163	108	271	-40
2014	191	119	310		173	103	276	-74
2015	192	119	311		177	101	279	-107
2016	194	120	313		181	101	282	-138
2017	195	120	316		185	100	285	-169
2018	196	120	316		191	98	289	-196
2019	198	120	318		194	98	292	-222
2020	199	121	319		199	96	295	-246
2021	201	121	322		203	95	298	-270
2022	126	0	126		206	-87	120	-276
2023	127	0	127		193	-97	96	-307
2024	127	0	127		173	-102	71	-363
2025	128	0	128		192	-92	99	-391
2026	128	0	128		202	-79	123	-396
2027	202	0	202		202	104	306	-292
2028	203	68	271		205	103	308	-255
2029	205	125	330		208	103	311	-274
2030	206	125	331		210	103	313	-293
2031	208	125	333		213	102	315	-311
2032	209	125	334		215	102	317	-328
Skat ved ophør	3.026	596	3.621		2.755	0	2.755	-1.194
Samlede skatter i alt		8.894				7.700		-1.194

Kilde: Egen tilvirkning

Kilde: Egen tilvirkning

Af de udarbejdede beregninger for scenarie 3 fremgår det, at den samlede skat for Tom i VSO vil være 1.194 t.kr. lavere, end hvis Tom vælger at drive sit selskab som anpartsselskab og dermed få løn og udbytte fra selskabet.

Besparelsen er altså også her en smule større end ved scenarie 1, som skyldes de samme faktorer som ved scenarie 2. Herudover er besparelsen en smule lavere end ved scenarie 2, som delvist skyldes, at de personlige skatter i selskabet falder, grundet Tom får mindre i løn samt ikke får noget udbytte i årene fra 2022-2026, og dermed har en mindre indkomst til beskattning. Tom undgår ligeledes i denne periode at betale topskat, hvorfor dette fører til mindre skattebetalinger.

Den beregnede skat ved ophør er dog en smule højere end ved scenarier 2, idet likvidationsprovenuet er større ultimo 2032 som følge af, at udbytte i årene 2022-2026 ikke fragår egenkapitalen. Den beregnede skat ved ophør er dog forholdsmæssigt ikke større end Toms personlige betalte skatter frem til 2032.

Både de personlige- og virksomhedsskatterne under virksomhedsordningen er identiske med scenarie 2, hvilket skyldes, at der i begge tilfælde sker optimering af Toms personlige indkomst.

Det skal ligesom i scenarie 2 bemærkes, at der i årene med underskud i virksomhedsordningen bliver tilbagebetalt skat til Tom, hvor der i selskabsregi ikke sker nogen godtgørelse før i årene, hvor selskabet igen har skattemæssige overskud.

6.4 Øvrige forhold ved valg af virksomhedsform

For at vurdere den helt optimale virksomhedsform over en årrække, vil vi i dette afsnit sammenstille de to beskrevne virksomhedsformer med dertilhørende fordele og ulemper.

Det er nødvendigvis ikke alene skattebetalingerne, der er afgørende for, hvilken virksomhedsform der er mest optimal for den erhvervsdrivende. I nedenstående afsnit vil vi opsummere øvrige forhold, som kan have indflydelse på valget i forhold til den teori, som tidligere er behandlet i opgaven.

6.4.1 Fordele og ulemper i virksomhedsordningen

Som beskrevet i afsnit 4 og som de foretagne beregninger viser, giver virksomhedsordningen en række fordele, som er helt særligt for denne beskatningsform. I punkter kan virksomhedsordningens fordele og ulemper vises som følgende:

Figur 23 Fordele og ulemper VSO

Fordele:	Ulemper:
Mulighed for at betale 25 % acontoskat af den del af det skattemæssige resultat som ikke hæves til privatforbrug, såfremt der er overskud.	Som ejer hæfter man for hele virksomhedens gæld/forpligtelser med alt, hvad man ejer. Virksomheden drives altså for egen risiko.
Mulighed for at beregne en rente af virksomhedens egenkapital (kapitalafkast) til beskatning i kapitalindkomst.	Administrationen er relativ stor sammenlignet med personskattelovens almindelige regler.
Tilbagebetaling af tidligere betalte acontoskatte ved underskud.	Øget omkostninger til revisorer og/eller advokater som følge af større administration.
Mulighed for høj fradragsværdi af egne renteindtægter i form af privatgæld i virksomhedsordningen.	Ved salg af virksomheden kan en køber ikke overtage sælgers udskudte skat.
Mulighed for at udligne indkomsten mellem årene og dermed undgå topskat.	Ikke muligt at udskyde beskatningen af opspareret overskud end et år ved salg af virksomheden.
Ej offentliggørelse af årsregnskabet.	

6.4.2 Fordele og ulemper ved anpartsselskaber

Der er i tidligere afsnit 5 gennemgået regler og mulighederne for anpartsselskaber og kapitalselskaber generelt. I nedenstående skema oplistes de væsentlige forhold, som kan være med til at påvirke valg af virksomhedsform foruden den beregnede skat.

Figur 24 Fordele og ulemper Anpartsselskab

Fordele:	Ulemper:
Ejeren hæfter ikke personligt for virksomhedens gæld/forpligtelser. Ejeren hæfter alene med den indskudte kapital.	Kræver en minimumskapital på 80 t.kr. (anpartsselskaber) for at starte virksomhed.
Selskabet anses for en selvstændig juridisk enhed og kan derfor let holdes adskilt fra	Der stilles en række juridiske krav, da anpartsselskaber er omfattet af SL.

ejerens private økonomi.	
Mulighed for udbytte til en skatteprocent på 27 % ved max 48.300 kr.	Der skal udarbejdes årsrapport og opgørelse af den skattepligtige indkomst, som øger administrationen.
Skattemæssige underskud kan modregnes i fremtidige skattemæssige overskud og dermed nedbringe likviditetstrækket.	Skattemæssige underskud kan kun modregnes i fremtidige skattemæssige overskud, og derfor er der ingen godtgørelse i selve underskudsåret
Ved et salg af selskabet kan køber overtage den udskudte skat i selskabet.	Krav om ansættelsesforhold, såfremt der skal ske udbetaling af løn.
Selskabet kan fortsætte som passiv penges tank efter et frasalg af driftsaktiviteten.	Årsregnskabet skal offentliggøres.
Det er muligt at have aktier og værdipapirer i selskabet.	

6.5 Delkonklusion

Ved beregningerne af de faktiske betalte skatter for 2012 samt beregningen af skat ved ophør af virksomhed vil Tom opnå en skattebesparelse ved anvendelse af virksomhedsordningen. Den største forskel kan henføres til den skat, der vil blive realiseret, hvis Tom lukker virksomheden i 2012. Årsagen hertil er, at Tom i virksomhedsordningen har betalt en foreløbig skat på 25 % og skal derfor kun betale den resterende skat op til topskattesatsen af det opsparede overskud. I selskabet bliver opgjort et likviditetsprovenu, som beskattes hos Tom som aktieindkomst til 42 % som følge af, at han har udnyttet bundgrænsen på 48.300 kr.

Ud fra de foretagne beregninger over en periode på 20 år, og en sammenligning af de betalte skatter samt skat ved ophør viser det sig ligeledes her, at det i alle tre tilfælde vil være mest optimalt for Tom, set ud fra et skattemæssigt perspektiv, at drive sin virksomhed som personlig virksomhed og lade sig beskatte efter reglerne i VSO.

De afgørende forskelle i skattebetalingerne, både ved beregning af indkomståret 2012 samt de samlede skattebetalinger fra 2013-2032, kan forklares med flere årsager.

Tom har i virksomhedsordningen mulighed for at opnå fuldt fradrag for sine renteudgifter, som bliver beskattet i den personlige indkomst. Hvorimod hvis han benytter selskabet, skal renterne medtages og beskattes som kapitalindkomst. Herudover er en anden forskel, at Tom i virksomhedsordningen kan flytte det beregnede kapitalafkast til kapitalindkomst og dermed til en lavere beskatning end i personlig indkomst.

Tom har ligeledes i virksomhedsordningen den mulighed at optimere sin personlige indkomst og kommer derfor ikke i nogen af årene til at betale topskat. I selskabet, hvor Tom får løn og udbytte, kommer han i mange af årene til at betale 15 % i topskat af den indkomst, som ligger over grænsen herfor.

I forhold til betaling af virksomhedsskatterne contra betaling af selskabsskat har selskabet den mulighed at bruge de fremførte underskud i efterfølgende år med overskud, hvilket forskyder likviditetstrækket mellem flere år. Modsat får Tom pengene retur i virksomhedsordningen som følge af tidligere betalte acontoskatter, og han har dermed personligt en større likviditet disse år.

Hvis Tom ligeledes tager fordele og ulemper i betragtning, når han skal vurdere, hvilken virksomhedsform der er mest optimal, er der i både virksomhedsordningen og anpartsselskaber forhold, der taler for og imod. Risikoen vedrørende personlige virksomheder er relativ høj, idet Tom hæfter personligt for hele virksomheden, og kreditorerne dermed kan gøre krav hos Tom personligt. Hvorimod hvis han driver sin virksomhed som anpartsselskab, hæfter han alene for de 125.000 kr. han startede sin virksomhed med. Denne forskel kan gøre det mere attraktivt for mange at vælge selskabet, idet kreditorerne ofte har en bedre mulighed for at vurdere virksomhedens økonomi og føler ligeledes en større sikkerhed for deres penge.

Ud fra de foretagne beregninger er det vores vurdering, at det vil være mest fordelagtigt for Tom at drive sin virksomhed som personlig virksomhed og herunder vælge at lade sig beskatte efter reglerne i virksomhedsordningen.

7 Mulighederne for at ændre virksomhedsform

7.1 Indledning

I tilknytning til, at vi tidligere afsnit i opgaven har konstateret at, det skattemæssigt er mest fordelagtigt at drive sin virksomhed, som selvstændig erhvervsdrivende og dermed anvende virksomhedsordningen, vil vi med udgangspunkt i casevirksomheden og de tidligere foretagne beregninger vurdere, om omdannelse af eksisterende virksomhed i selskabsregi til VSO kan betale sig.

Afsnittet vil omhandle en kort beskrivelse af teori efterfulgt af beregninger af, hvad det vil koste for Tom, at omdanne fra selskab til VSO holdt op imod den besparelse der opnås. Afslutningsvis, vil vi kort komme ind på reglerne der eksisterer omkring partnerselskaber som et alternativ hertil.

Sammenligningen af, hvad det kommer til at koste for Tom kontra besparelsen sker med udgangspunkt i scenarie 2, da skattebesparelse her er størst mellem VSO og anpartsselskabet.

7.2 Omdannelse fra selskab til VSO

Hvis man blot ønsker at drive virksomhed i VSO, men man på nuværende tidspunkt driver sin virksomhed i selskab, kan man gøre dette ved en afståelse af virksomheden/aktiviteten i selskabet til ejeren, som indskyder dette i VSO eller køber det direkte fra sin VSO.

Der vil i denne forbindelse skulle opgøres en evt. goodwill, og selskabet der afstår, vil skulle opgøre de skattemæssige avancer, hvilke selskabet vil være skattepligtige af i henhold skattelovgivningens almindelige regler. Der stilles ingen andre større krav.

Selskabet vil efter at have solgt sin aktivitet/virksomhed og betalt skatten af en eventuel avance, have et provenu stående i selskabets balance i form af likvider. Ejeren kan herefter beslutte om han blot ønsker at likvidere selskabet som beskrevet jf. afsnit 5.3.4, eller han kan lade selskabet bestå, og løbende henover en årsrække udbetale udbytte fra selskabet op til bundgrænsen, for at få en så lav skattesats som muligt. Når selskabet ikke har flere frie reserver at udlodde af, kan selskabet likvideres.

7.2.1 Goodwill

Som nævnt tidligere, så skal der ved overdragelse af aktivitet fra selskab til personlig virksomhed i VSO, opgøres en goodwill. Hovedreglen er at goodwill skal værdiansættes til handelsværdien, med undtagelse for nogle brancher, hvor der er udviklet kutyme for værdiansættelse af goodwill. Såfremt dette ikke er tilfældet, anvendes reglerne i goodwill cirkulæret TS 2000-10.

Goodwill cirkulæret TS 2000-10 er en beregningsmodel, som tager udgangspunkt i de regnskabsmæssige resultater før skat for de seneste 3 regnskabsår, korigeret for finansielle omkostninger og indtægter, udviklingstendens, forrentning af aktiver. Ved beregningen foretages der afslutningsvis en kapitalisering af goodwillen på baggrund af den forventede levetid for goodwillen, samt gældende kapitalafkastsats, jf. VSL § 9, plus 8 %⁴⁸.

Da der ikke eksisterer nogen branche kutyme inden for konsulentvirksomhed som Tom driver, anvendes TS 2000-10.

Der er nedenstående indsat opgørelse af goodwillen i Toms selskab pr. 31.12.2012 med udgangspunkt i regnskabsårene 2010, 2011 og 2012.

⁴⁸ Der er ikke foretaget grundig beskrivelse af TS 2000-10 beregningsmodellen. For dette henvises til selve cirkulæret jf. <http://www.skat.dk/SKAT.aspx?oId=82338>

Figur 25 Beregning af goodwill

Goodwill beregning			
Regnskabsmæssige resultater for de seneste 3 år	2010 3. sidste år	2011 2. sidste år	2012 Sidste år
Resultat før skat	193	326	472
<i>Reguleringer</i>			
+ Finansielle omkostninger	112	104	100
Reguleret resultat	305	430	572
Vægtning	1	2	3
Vægtet resultat	305	860	1.716
Vægtet resultat for 3 år			2.881
Gennemsnitligt vægtet resultat			480
+ Udviklingstendens ((sidste år - 3. sidste år) / 2)			134
			614
- Forrentning af samlede aktiver minus driftsfremmede aktiver (2012: 4%)		3.370	(135)
			479
Kapitaliseringsfaktor			1,31
Estimeret goodwill			629
Kilde: Egen tilvirkning			

På baggrund af casen, jf. afsnit 1.7, vurderes der at være tale om mere standardiserede produkter og ydelser, end unikke. Det vurderes at Tom har opbygget nogle fine relationer til samarbejdspartnere og har en fin markedsposition, hvilket klart må forventes at forsætte i årene efter han er gået fra at drive virksomhed i selskab til i stedet at drive virksomhed i personligt regi. Måske vil nogle samarbejdspartnere falde fra, da de ikke er så meget for at handle med virksomheder drevet i personligregi, og foretrækker selskab. Dette vil også påvirke goodwillen. Ud fra dette antages det, at goodwillen vil have en levetid på 3 år efter overdragelsestidspunktet. Derfor vil der i beregningen blive brugt en kapitaliseringsfaktor på 1,31.

Hvorvidt goodwillens levetid er korrekt antaget kræver et større kendskab til virksomheden.

7.2.2 Opgørelse af handelsværdier og skattemæssige avancer

Nu hvor goodwillen er beregnet, kan der foretages en samlet opgørelse, af hvad handelsværdierne er samt hvad de skattemæssige avancer i selskabet kommet til være. Dette er foretaget jf. bilag 5, hvor der i tilknytning til overstående, er opgjort hvad åbningsbalancen i den personlige virksomhed kommer til at være, og hvad der kommer til at være tilbage i selskabet efter omdannelsen/overdragelse af virksomheden. Der er lagt til grund at selskabet sælger alle aktiver og alle tilhørende gældsforpligtelser, dog med undtagelse af nedenstående:

- Varedebitorer og likvide beholdninger: Overdrages ikke, da det ikke er rationelt at betale penge for at få penge.
- Skyldig selskabsskat: Overdrages ikke, da en forpligtelse som selskabet, som juridisk enhed, har over for skattevæsenet på baggrund af det skattemæssige resultat for 2012.

Jf. bilag 5, kommer Tom til at skulle betale i alt 1.377 t.kr. til selskabet for nettoaktiverne. Der er ligesom tidligere taget udgangspunkt i at handelsværdierne for ejendommen og driftsmidlerne er henholdsvis 2.700 t.kr. og 50 t.kr.

Figur 26 Skat ved overdragelse

Skat ved overdragelse af virksomhed fra ApS til VSO	
	t.kr.
Overdragelsespris	1.377
Betalt selskabsskat vedrørende skattemæssige avancer ved overdragelse	-271
	1.106
Udbytteskat heraf, 42%	-465
Rest herefter	641
Betalt skat i alt ved overdragelse fra ApS til VSO	-736
Kilde: Egen tilvirkning	

Som det ses af ovenstående er overdragelsesprisen på de 1.377 t.kr. beløbet skal finansieres ved at Tom enten i den nye VSO skyder pengene ind på en bankkonto, og derefter betale dem fra denne, eller han i den nye VSO opretter en kassekredit, hvorfra han trækker pengene. Såfremt Tom vælger at skyde pengene ind på konto i VSO, vil det tilgå indskudskontoen, hvorimod hvis de trækkes på en kassekredit, vil det blot tilgå som en gæld og indskudskontoen kan reduceres med den gæld der

kan henføres til VSO'en. Vi har i vores beregner valgt at Tom betaler pengene fra en kassekredit, for at holde indskudskontoen så lav som muligt.

Skatten for overdragelsen er opgjort til 736 t.kr. jf. figur 26 ovenfor. De 271 t.kr. er betalt i selskabet, og de 465 t.kr. som er udbytteskat, betales af Tom selv. Der er anvendt en sats på 42 % som følge af Tom allerede i 2012 har modtaget udbytte til den lave udbytteskattesats på 27 %.

Der kommer i selskabet til at være skattemæssige avance på i alt 1.077 t.kr., jf. bilag 5 hvilket stammer fra handelsværdierne på goodwill, ejendommen og driftsmidlerne, da handelsværdierne overstiger de faktiske skattemæssige værdier. Skatten af de 1.077 t.kr. udgør i alt 269 t.kr. inkl. den udskudte skatteforpligtelse, som før overdragelsen lå på ejendommen og driftsmidlerne, overgår til at være en aktuel selskabsskat i stedet.

7.2.3 Sammenholdelse af kombination mellem VSO og udbyttebetaling fra selskab kontra ren VSO

Med udgangspunkt i forudsætningerne i scenarie 2 og de skattemæssige resultater i case virksomheden, korregeret for det forhøjet skattemæssige afskrivningsgrundlag, der er opstået efter overdragelse fra selskab til VSO, er skattebetalingerne set henover 20 år beregnet. Der er for beregninger lagt til grund, at hævninger hvert år reduceres med 48.300, hvilke i stedet trækkes ud som udbytte fra selskabet, og at selskabet likvideres i år 2032 sammen med lukningen af VSO'en. For beregningerne er det ligeledes valgt, at andelsboliggælden som Tom har i privat regi, lægges ind i den nye VSO i forbindelse med købet af aktivitet fra selskabet.

7.2.3.1 Beregning af skatter ved kombination af anpartsselskab og VSO

Figur 27 Samlede skatter ved

Samlede skatter 2013-2032								
År	Kombination t.kr.				VSO t.kr.			Akkumulerede afvigelse
	Personskat	Virksomhedsskat	Total		Personskat	Virksomhedsskat	Total	
2013	179	80	259		163	108	271	13
2014	189	76	266		173	103	276	23
2015	193	77	270		177	101	279	32
2016	197	78	275		181	101	282	39
2017	200	78	278		185	100	285	46
2018	205	77	282		191	98	289	53
2019	209	76	285		194	98	292	59
2020	213	95	309		199	96	295	46
2021	217	94	311		203	95	298	33
2022	220	-87	133		206	-87	120	19
2023	207	-97	111		193	-97	96	5
2024	187	-102	86		173	-102	71	-9
2025	205	-92	113		192	-92	99	-23
2026	217	-79	138		202	-79	123	-38
2027	217	103	320		202	104	306	-52
2028	220	103	323		205	103	308	-66
2029	222	103	325		208	103	311	-80
2030	225	102	327		210	103	313	-94
2031	228	101	329		213	102	315	-109
2032	230	101	331		215	102	317	123
Skat ved ophør	2.462	0	2.462		2.755	0	2.755	170
Samlede skatter i alt		7.530			7.700			170
Kilde: Egen tilvirkning								

Af de udarbejdede beregninger fremgår det, at den samlede skat for Tom ved en kombination mellem selskab og VSO, vil være 170 t.kr. lavere end hvis Tom driver virksomhed kun i VSO.

Årsagen til at skattebetalingen for kombinationen mellem selskab og VSO kontra kun VSO er lavere, skyldes dels de forhøjede skattemæssige afskrivningsgrundlag på goodwillen, ejendommen og driftsmidlerne, men også at der gøres brug af bundgrænsen på aktieindkomst op til 48.300 kr., hvilket der kun skal betales 27 % i skat.

I nedenstående figur er de samlede skatter beregnet, som følge af Tom omdanner sit anpartsselskab til en personlig virksomhed under VSO.

Figur 28 Besparelse ved overdragelse

Besparelse ved overdragelse af virksomhed fra ApS til VSO	
	t.kr.
Totale skatter scenarie 2 i selskab, jf. afsnit 6.3.2	8.910
Skatter betalt ved omdannelse, jf. afsnit 7.2.2	736
Totale skatter scenarie 2 ved kombination efter omdannelse jf. afsnit 7.2.3.1	7.530
	8.266
Besparelse i alt	644
Kilde: Egen tilvirkning	

Ud fra de foretagne beregninger fremgår det, at Tom samlet set opnår en besparelse på 644 t.kr. hvis han i år 2012, konstaterer at det er mere fordelagtigt at drive virksomhed som personlig virksomhed under VSO, hvorfor det godt kan betale sig rent skattemæssigt at omdanne virksomheden.

7.3 Partnerselskab

Såfremt man fortsat ønsker at være omfattet af reglerne i SL, men samtidig gøre brug af reglerne i VSL omkring VSO, eksisterer der en mulighed for dette, ved at gøre brug af reglerne om partnerselskab

Et partnerselskab er jf. SL § 5, nr. 21 defineret som følger:

” Et kommanditselskab, jf. § 2, stk. 2, i lov om visse erhvervsdrivende virksomheder, hvor kommanditisterne i selskabet har indskudt en bestemt kapital, som er fordelt på aktier, jf. kapitel 21.”

Et partnerselskab består af to typer af selskabsdeltagere, kommanditisten, som hæfter begrænset for virksomhedens forpligtigelser og komplementaren, der hæfter ubegrænset for virksomhedens forpligtigelser.

Der er krav til, at der mindst er to forskellige fysiske eller juridiske personer som selskabsdeltagere. I et partnerselskab skal kommanditisternes begrænsede indskud desuden være indbetalt i overensstemmelse med reglerne om indbetaling af kapital for aktieselskaber og fordelt på aktier.

Komplementaren, som hæfter ubegrænset for virksomhedens forpligtelser, kan både være fysisk såvel som juridisk person. Komplementaren behøves nødvendigvis ikke at have nogen ejerandel i partnerselskabet, men der stilles krav til at komplementaren skal have forvaltningsmæssige og økonomiske beføjelser⁴⁹. Ofte vil komplementaren være et anpartsselskab, som således kun hæfter med virksomhedens kapital på 80.000 kr.

Et partnerselskab betragtes ikke som et selvstændigt skattesubjekt, og er dermed ikke omfattet af SSL.

Partnerselskabet skal have en selskabskapital på mindst 500.000 kr. Det er kun et krav, at 25 % heraf er indbetalt.

7.3.1 Omdannelse til Partnerselskab

Såfremt Tom ønsker at omdanne fra selskab til partnerselskab, skal dette gøres ved at Tom i en ny VSO stifter et partnerselskab, ved at han ligesom i tidligere eksempel skyder 125 t.kr. til 500 t.kr. ind, eller optager en kassekredit hvorpå han hæver dette, til at stifte et nyt partnerselskab. Ved stiftelsen af det nye partnerselskab, indtræder det nuværende selskab, hvori aktivitet er, som komplementar og Tom som kommanditaktionær igennem sin nye VSO.

I stedet for, at som i tidligere eksempel, hvor Tom i sin VSO køber aktivitet over fra det gamle selskab, skal købet af aktivitet ske fra det nye partnerselskab. Fordelen ved partnerselskabet er at der kan anvendes VSO, og samtidigt er der en begrænset hæftelse over for kreditorerne i partnerselskabet.

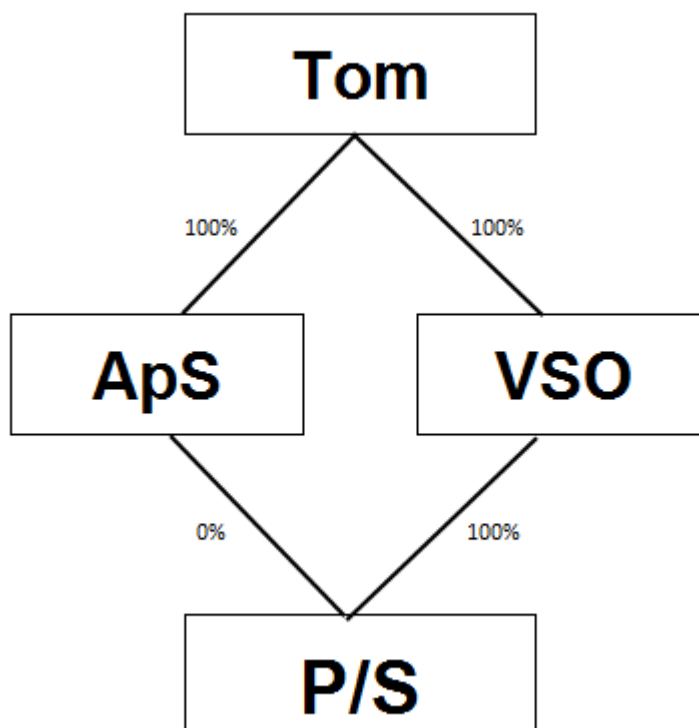
⁴⁹ For eksempler på forvaltningsmæssige og økonomiske beføjelser henvises til Erhvervsstyrelsens vejledning om partnerselskaber jf.

http://www.eogs.dk/graphics/_ny%20eogs/Love%20og%20Regler/Selskaber/Aktieselskaber/Vejledninger/Vejledning%20om%20partnerselskaber%20-%20oktober%202010%201.pdf

Transaktionen kommer til at have de samme skattemæssige og betalingsmæssige konsekvenser som i det tidligere eksempel, på nær for de 125 til 500 t.kr. som skal skydes ind partnerselskabet i forbindelse med stiftelsen. Disse penge vil Tom dog få skattefrit igen i forbindelse med ophør når han likviderer selskabet.

Efter omdannelse kan strukturen illustreres jf. nedenstående:

Figur 29 Partnerselskabsstruktur

7.4 Delkonklusion

Det er i overstående analyse beregnet at Tom brutto kommer til at betale 1.377 for at få sin aktivitet fra selskabsregi over til VSO. Ved at omdanne sit anpartsselskab, opnår han en skattebesparelse på i alt 644 t.kr. jf. ovenstående beregninger. Det kan altså godt betale sig for Tom at omdanne sit anpartsselskab i år 2012, og i årene frem til 2032 lade sig beskatte i VSO.

Hvis Tom fortsat ønsker at være omfattet af reglerne i SL, som følge at han kan opnå en sikkerhed i mod kreditorerne, kan han gøre brug af om partnerselskaber.

8 Kritik af analyserne

Igennem vores analyser, har vi som følge af vores afgrænsning, været nødsaget til at afskære forhold der kunne have haft en effekt på den samlede skat. Med denne begrænsning er vi opmærksomme på, at vi må forholde os kritisk hertil. En casevirksomhed vil altid være en meget forenklet model i forhold til virkeligheden.

Vi har ikke inddraget pensionsbetalinger i vores analyse, hvilket vil have haft en effekt på udskydningen af skatterne, og dermed en yderligere mulighed for at optimere skatten mere end tilfældet i analyserne.

Der er i analyserne kun anvendt kendte skattesatser frem til 2022, og tager derfor ikke højde for løbende ændringer som måtte komme i årene frem til 2032. Vi er derfor opmærksomme på at beregningen af skatterne er et statisk billede, af den skattelovgivning som er indført til og med 2012. Ligeledes er kapitalafkastsatsen fastsat til 1 % igennem alle 20 år. Såfremt denne ændre sig over perioden, vil dette have påvirkning på skatten, alt efter om den stiger eller falder.

Endelig er de opstillede scenarier alene afvigende på resultater og lønninger/udbytte. Analysen tager altså ikke højde for eventuelle investeringer, køb af driftsmidler mv. som man kan forvente i en virksomhed over en periode på 20 år. Større investeringer ville have haft en effekt såfremt dette var medtaget.

9 Konklusion

Ved hjælp af den gennemgået teori, samt de foretagne analyser af case virksomheden ud fra flere forskellige scenarier, kan vi danne en samlet konklusion på vores problemformulering.

Vi har igennem den behandlede teori opnået kendskab til, at der er fordele og ulemper ved både VSO og anpartsselskaber.

Det har ligeledes ud fra vores beregninger været muligt at identificere skattemæssige konsekvenser ved forskellige scenarier, samt vurderet at der er forskel i beskatningen afhængigt af hvilken udvikling der er i case virksomhedens resultat samt hævnninger og lønninger for ejeren.

Vi kan ud fra den behandlede teori konkludere, at lovegrundlagene for de to virksomhedsformer ikke i alle tilfælde er identiske, og de i nogle tilfælde favorisere den ene virksomhedsform frem for den anden.

Selskabsloven giver bl.a. anpartshaveren mulighed for at drive selskabet med en begrænset hæftelse på 80 t.kr. fra år 2010. Driver man derimod personlig dreven virksomhed, hæfter man personligt for alle forpligtelser/gæld i virksomheden, men der stilles ingen krav til indskydelse af kapital i forbindelse med opstart. Ligeledes giver ABL anpartshaverne mulighed for at modtage udbytte til en lavere skattesats, hvilket har givet en forskelsbehandling i vores analyse, da ejeren af den personlige virksomhed ikke har denne mulighed.

Godtgørelse for skatten såfremt der er underskud, er også en væsentlig forskel på de to virksomhedsformer. I anpartsselskabet fremføres de realiserede underskud til modregning i senere overskud, hvorimod i VSO får man godt gjort skatten i allerede samme indkomstår i form af kontant tilbagebetaling..

Endvidere giver muligheden for at inddrage privat gæld i virksomhedsordningen mulighed for, at opnå et større fradrag på de tilhørende renteudgifter. Herudover tillader VSO at beregne et kapitalafkast såfremt der er overskud, som overfører personligindkomst til kapitalindkomst, og dermed en lavere beskatning.

Selvom VSO har ovenfor nævnte fordele, stilles der også yderligere krav til administration, da privat økonomi og virksomhed skal holdes adskilt, samt at der skal udarbejdes en hel del flere specifikationer og opgørelser, hvilke også kan være ret så komplicerede, da de fleste af disse kræver en større regnskabsmæssig forståelse. Derfor vil der ofte være en yderligere omkostning til revisor forbundet med anvendelse af VSO.

Såfremt man driver virksomhed i anpartsselskab er administrationen forholdsvis simplere, da de fleste specifikationer opgørelser som er krævet, kan tages direkte fra bogføringen. Endvidere er det lettere at holde privat økonomi og virksomhed adskilt, da virksomheden ligger for sig selv i selskabet som er en selvstændig juridisk enhed.

Af de foretagende beregninger tidligere i opgaven, kan det konkluderes, at det er mest optimal for case virksomheden at drive personlig virksomhed og dermed blive beskattet i VSO, hvis vi ser på skat som en omkostning. Vores analyser viser at der i alle tre scenarier, er en skattebesparelse ved anvendelse af VSO når betalingerne er tilbagediskonteret til i dag.

I vores analyse har vi endvidere inddraget muligheden for at omdanne fra anpartsselskab til VSO, eftersom vi kom frem til at det skattemæssigt er mest optimalt at anvende reglerne for VSO.

Vi kunne konstatere at selvom der er forbundet nogle omkostninger ved omdannelse, vil besparelsen for den pågældende casevirksomhed forsat være højere. Herudover kan vi konkludere, at hvis den erhvervsdrivende forsat ønsker at været omfattet af selskabslovens regler, og dermed også begrænset hæftelse, kan den erhvervsdrivende benytte reglerne omkring partnerselskaber. Ved anvendelse heraf, kan den erhvervsdrivende ligeledes benytte reglerne i VSO.

10 Perspektivering

Afhandlingens gennemgang af teori og analyser viser, at det skattemæssigt er mest optimalt at drive virksomhed som selvstændig erhvervsdrivende og anvende virksomhedsordningens regler til beskatning af den personlige indkomst.

Det er dog vigtigt at have for øje, at forventningerne til virksomhedens drift og eksterne faktorer som lovregulering og skattesatser kan ændre billedet af hvilken virksomhedsform der er mest optimal. Dette indebærer derfor også, at man som virksomhedsejer, løbende henover hele virksomhedens levetid bør overveje, om man driver sin virksomhed i en optimal form, hvis skattebetalingerne skal være den afgørende faktor.

Endvidere er det ligeledes virksomhedsejerens vurdering, om den risiko der medfølger i de forskellige virksomhedsformer kan måles med den skattebesparelse der evt. ligger hvis man ændre virksomhedsform.

Den 24. april 2013 blev en ny vækstplan vedtaget.⁵⁰ Vækstplanen omfatter bl.a. en gradvis lempelse af selskabsskatten fra de nuværende 25 % til 22 % i år 2016. I lovændringen indgår også beslutning

⁵⁰<http://www.fm.dk/publikationer/2013/aftaler-om-vaekstplan->

[dk/~media/Publikationer/Imported/2013/Aftaler%20Vækstplan%20DK/aftaler_om_vaekstplan_DK_web_pdfa.pdf](http://www.fm.dk/publikationer/2013/aftaler-om-vaekstplan-)

om at virksomhedsskatten i virksomhedsordningen sænkes parallelt med selskabsskatten, hvorfor denne lempelse ikke vil have direkte effekt på vores konklusion.

11 Litteraturliste

11.1 Bøger

Grundlæggende Skatteret 2012, 5. udgave, 1. opslag, Magnus Informatik A/S, Henrik Dam, Henrik Gam, Kjeld Hemmingsen, Jacob Graff Nielsen

Lærebog om indkomstskat, 14 udgave, 2. oplag, Jurist og Økonomiforbundet Forlag, Aage Michelsen, Steen Askholt, Jane Bolander, John Engsig, Liselotte Madsen

Generationsskifte og omstrukturering, 3. udgave, 1. oplag, Jurist og Økonomiforbundet Forlag, Søren Halling-Overgaard & Birgitte Sølvkær Olesen

Partnerselskaber, Jan Børjesson, Martin Chr. Kruhl, Ole B. Sørensen, 1. udgave, 1. oplag, Karnov Group Denmark A/S, København 2012

Skattelovsamling for studerende 2012/1, 24. udgave, 1. oplag, Magnus Informatik A/S, Tine Harboe

Revisor manual 2013-1, 2013 Karnov Group-Danmark A/S , Thorbjørn Helmo Madsen og John Rasmussen

Den skinbarlige virkelighed – vidensproduktion inden for samfundsvidenskaberne, 4. udgave 2. oplæg 2009, forlaget samfundslitteratur, Ib Andersen

11.2 Hjemmesider

http://www.historie-online.dk/nyt/bogfeature/skattehistorie_6.htm - BogFeature Indkomstskatter og offentlig vækst 1903-2005

<http://www.skm.dk/publikationer/skat/1492/1498/> - Skatteberegningsreglerne for personer – før og nu (resume)

www.tax.dk

<http://www.ivaerksaetteren.dk>

www.skat.dk

<https://www.retsinformation.dk>

www.fm.dk

www.beierholm.dk

www.deloitte.dk

www.frederiksberg.dk

www.skm.dk

www.pwc.dk

Bilag 1 – Noter til caseregnskab

Noter til caseregnskab VSO

Regnskabsmæssige afskrivninger VSO				
	2009	2010	2011	2012
Driftsmidler				
Anskaffet 2009 til 60.000 afskrives over 3 år	20.000	20.000	20.000	0
Anskaffet 2010 til 45.000 - afskrives over 3 år	0	15.000	15.000	15.000
	<u>20.000</u>	<u>35.000</u>	<u>35.000</u>	<u>15.000</u>
Bygning				
Anskaffet i 2008 til 2.495.000, heraf 800.000 grundværdi				
	2.495.000			
	-800.000			
	1.695.000	56.500	56.500	56.500
	<u>56.500</u>	<u>56.500</u>	<u>56.500</u>	<u>56.500</u>
I alt	<u>76.500</u>	<u>91.500</u>	<u>91.500</u>	<u>71.500</u>
Kilde: Egen tilvirkning				

Note egenkapital VSO				
	2009	2010	2011	2012
Indskud primo	355.000	608.500	737.500	999.125
Årets resultat	703.500	601.500	757.750	928.488
Årets hævninger	-450.000	-472.500	-496.125	-520.931
Egenkapital	<u>608.500</u>	<u>737.500</u>	<u>999.125</u>	<u>1.406.681</u>
Kilde: Egen tilvirkning				

Årets hævninger VSO 2012	
	kr.
Hævet jf. bilag 1	520.931
Privat andel af revisor	1.250
Fri bil	14.000
Multiemedie / Fri telefon	2.500
Årets hensættelse til senere hævninger	16.154
	<u>554.835</u>
Kilde: Egen tilvirkning	

Skattemæssigt resultat af virksomhed VSO				
	2009	2010	2011	2012
Resultat af virksomhed	<u>703.500</u>	<u>601.500</u>	<u>757.750</u>	<u>928.488</u>
Regnskabsmæssige reguleringer				
Afskrivninger	76.500	91.500	91.500	71.500
Skattemæssige reguleringer				
Repræsentation	1.000	1.250	1.500	1.750
Privat andel af revisor	1.250	1.250	1.250	1.250
Fri bil	14.000	14.000	14.000	14.000
Multimedie / fri telefon	3.000	3.000	3.000	2.500
Afskrivninger	<u>-82.800</u>	<u>-90.300</u>	<u>-84.675</u>	<u>-80.456</u>
Skattemæssigt resultat af virksomhed	<u>716.450</u>	<u>622.200</u>	<u>784.325</u>	<u>939.031</u>
Skattemæssigt resultat af øvrig aktivitet	<u>-22.500</u>	<u>-20.250</u>	<u>-18.225</u>	<u>-16.403</u>
Skattemæssigt resultat i alt	<u>693.950</u>	<u>601.950</u>	<u>766.100</u>	<u>922.629</u>
Skattemæssige afskrivninger på driftsmidler				
Driftsmidler primo	60.000	90.000	67.500	50.625
Afskrivninger 25%	<u>-15.000</u>	<u>-22.500</u>	<u>-16.875</u>	<u>-12.656</u>
Saldo	<u>45.000</u>	<u>67.500</u>	<u>50.625</u>	<u>37.969</u>
Skattemæssige afskrivninger på bygning				
Anskaffelsesværdi primo	1.695.000	1.695.000	1.695.000	1.695.000
Afskrivninger primo	0	-67.800	-135.600	-203.400
Afskrivninger 4%	<u>-67.800</u>	<u>-67.800</u>	<u>-67.800</u>	<u>-67.800</u>
Saldo	<u>1.627.200</u>	<u>1.559.400</u>	<u>1.491.600</u>	<u>1.423.800</u>
Kilde: Egen tilvirkning				

Noter til caseregnskab ApS

Note personaleomkostninger ApS				
	2009	2010	2011	2012
Løn medarbejdere	0	350.000	525.000	787.500
Løn ejer	<u>385.600</u>	<u>408.100</u>	<u>431.725</u>	<u>456.531</u>
	<u>385.600</u>	<u>758.100</u>	<u>956.725</u>	<u>1.244.031</u>
Kilde: Egen tilvirkning				

Regnskabsmæssige afskrivninger ApS

	2009	2010	2011	2012
Driftsmidler				
Anskaffet 2009 til 60.000 afskrives over 3 år	20.000	20.000	20.000	0
Anskaffet 2010 til 45.000 - afskrives over 3 år	<u>0</u>	<u>15.000</u>	<u>15.000</u>	<u>15.000</u>
	20.000	35.000	35.000	15.000
Bygning				
Anskaffet i 2008 til 2.495.000, heraf 800.000 grundværdi				
	2.495.000			
	-800.000			
	<u>1.695.000</u>	<u>56.500</u>	<u>56.500</u>	<u>56.500</u>
	56.500	56.500	56.500	56.500
I alt	<u>76.500</u>	<u>91.500</u>	<u>91.500</u>	<u>71.500</u>

Kilde: Egen tilvirkning

Note skat af årets resultat ApS

	2009	2010	2011	2012
Aktuel skat	78.150	48.963	83.588	116.188
Ændring i udskudt skat	<u>1.575</u>	<u>-300</u>	<u>3.294</u>	<u>-2.761</u>
(+/- udgift/indtægt)	<u>79.725</u>	<u>48.663</u>	<u>86.881</u>	<u>113.427</u>

Kilde: Egen tilvirkning

Note egenkapital ApS

	2009	2010	2011	2012
Anparts kapital	125.000	125.000	125.000	125.000
Overført resultat primo / tidligere år	230.000	421.450	517.588	711.725
Årets resultat	191.450	96.138	194.138	307.469
Forslået udbytte for regnskabsåret	<u>48.300</u>	<u>48.300</u>	<u>48.300</u>	<u>48.300</u>
Egenkapital	<u>594.750</u>	<u>690.888</u>	<u>885.025</u>	<u>1.192.494</u>

Kilde: Egen tilvirkning

Skatteberegning selskab

	2009	2010	2011	2012
Resultat før skat	<u>317.900</u>	<u>193.400</u>	<u>326.025</u>	<u>471.956</u>
Regnskabsmæssige reguleringer				
Afskrivninger	76.500	91.500	91.500	71.500
Skattemæssige reguleringer				
Repræsentation	1.000	1.250	1.500	1.750
Afskrivninger	<u>-82.800</u>	<u>-90.300</u>	<u>-84.675</u>	<u>-80.456</u>
Skattepligtig indkomst	<u>312.600</u>	<u>195.850</u>	<u>334.350</u>	<u>464.750</u>
Beregnet aktuelskat, 25 %	<u>78.150</u>	<u>48.963</u>	<u>83.588</u>	<u>116.188</u>
Skattemæssige afskrivninger på driftsmidler				
Driftsmidler primo	60.000	90.000	67.500	50.625
Afskrivninger, 25%	<u>-15.000</u>	<u>-22.500</u>	<u>-16.875</u>	<u>-12.656</u>
Saldo	<u>45.000</u>	<u>67.500</u>	<u>50.625</u>	<u>37.969</u>
Skattemæssige afskrivninger på bygning				
Anskaffelsesværdi primo	1.695.000	1.695.000	1.695.000	1.695.000
Afskrivninger primo	0	-67.800	-135.600	-203.400
Afskrivninger, 4%	<u>-67.800</u>	<u>-67.800</u>	<u>-67.800</u>	<u>-67.800</u>
Saldo	<u>1.627.200</u>	<u>1.559.400</u>	<u>1.491.600</u>	<u>1.423.800</u>

Kilde: Egen tilvirkning

Bilag 2 – Anvendte skatteprocenter- og grænser

Skatteprocenter og -grænser														
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Skatteprocenter														
AM-bidrag	8,00%	8,00%	8,00%	8,00%	8,00%	8,00%	8,00%	8,00%	8,00%	8,00%	8,00%	8,00%	8,00%	8,00%
Bundskat	5,04%	3,76%	3,64%	4,64%	5,64%	6,64%	7,64%	8,64%	9,64%	10,64%	11,64%	11,64%	11,64%	11,64%
Topskat	15,00%	15,00%	15,00%	15,00%	15,00%	15,00%	15,00%	15,00%	15,00%	15,00%	15,00%	15,00%	15,00%	15,00%
Sundhedsbidrag	8,00%	8,00%	8,00%	7,00%	6,00%	5,00%	4,00%	3,00%	2,00%	1,00%	-	-	-	-
Kommuneskat	23,10%	23,10%	23,10%	23,10%	23,10%	23,10%	23,10%	23,10%	23,10%	23,10%	23,10%	23,10%	23,10%	23,10%
Kirkeskat	0,48%	0,50%	0,50%	0,50%	0,50%	0,50%	0,50%	0,50%	0,50%	0,50%	0,50%	0,50%	0,50%	0,50%
Virksomhedsskat	25,00%	25,00%	25,00%	25,00%	25,00%	25,00%	25,00%	25,00%	25,00%	25,00%	25,00%	25,00%	25,00%	25,00%
Skat af aktieindkomst under bundgrænsen	28,00%	28,00%	28,00%	27,00%	27,00%	27,00%	27,00%	27,00%	27,00%	27,00%	27,00%	27,00%	27,00%	27,00%
Skat af aktieindkomst over bundgrænsen	43,00%	42,00%	42,00%	42,00%	42,00%	42,00%	42,00%	42,00%	42,00%	42,00%	42,00%	42,00%	42,00%	42,00%
Kapitalafkast	5,00%	5,00%	2,00%	1,00%	1,00%	1,00%	1,00%	1,00%	1,00%	1,00%	1,00%	1,00%	1,00%	1,00%
Rentekorrektion	5,00%	5,00%	2,00%	1,00%	1,00%	1,00%	1,00%	1,00%	1,00%	1,00%	1,00%	1,00%	1,00%	1,00%
Beskæftigelsesfradrag	4,25%	4,25%	4,25%	4,40%	6,95%	7,25%	7,80%	8,15%	8,60%	9,50%	10,10%	10,50%	10,60%	10,65%
Skatteloft, personlig indkomst	59,00%	51,50%	51,50%	51,50%	51,70%	51,70%	51,70%	51,70%	51,70%	51,70%	51,70%	51,70%	51,70%	51,70%
Skatteloft, positiv nettokapitalindkomst	-	-	47,50%	45,50%	43,50%	42,00%	42,00%	42,00%	42,00%	42,00%	42,00%	42,00%	42,00%	42,00%
Skattegrænser														
Personfradrag **	42.900	42.900	42.900	42.900	42.000	42.000	42.000	42.000	42.000	42.000	42.000	42.000	42.000	42.000
Topskatgrænse efter AM-bidrag	347.200	389.900	389.900	389.900	421.000	441.100	444.500	446.300	448.200	456.000	459.200	464.500	466.000	467.000
Grænse for indregning af restskat	18.300	18.300	18.300	18.300	18.300	18.300	18.300	18.300	18.300	18.300	18.300	18.300	18.300	18.300
Beskæftigelsesfradrag maksimalt	13.600	13.600	13.600	14.100	22.300	23.300	25.100	26.100	27.500	30.400	32.300	33.500	33.800	34.100
Aktieindkomst bundgrænse	48.300	48.300	48.300	48.300	48.300	48.300	48.300	48.300	48.300	48.300	48.300	48.300	48.300	48.300
Positiv kapitalindkomst bundfradrag	0	40.000	40.000	40.000	40.000	40.000	40.000	40.000	40.000	40.000	40.000	40.000	40.000	40.000
Kilde: Egen tilvirkning														

Bilag 3 – Avancer ved ophør af VSO i 2012

Opgørelse af avancer ved ophør af virksomhed i 2012

Genvundne afskrivninger	
Anskaffelsessum	2.495.000
Foretagne afskrivninger 31.12.12	(271.200)
Nedskreven værdi	2.223.800
Til beskatning som genvundne afskrivninger	271.200
Regnskabsmæssig værdi 31.12.12	2.269.000
Ejendomsavnace	
Reguleret anskaffelsessum	
Anskaffelsessum på kontatbasis inkl. handelsomkostninger	2.495.000
+Tillæg efter § 5, stk. 1 - 10.000 kr. pr. år	40.000
+Tillæg efter § 5, stk. 2 - forbedringer ud over 10.000 kr.	-
Reguleret anskaffelsessum	2.535.000
Afståelsessum inkl. handelsomkostninger	2.700.000
Avance	165.000
Til beskatning i VSO (ejendomsavance + genvundne afskrivninger)	436.200
Salg af driftsmidler	
Skattemæssig værdi 31.12.12	37.969
Salgssum	50.000
Avance til beskatning i VSO	12.031
I alt	448.231
Heraf udskudt skat, 56 %	251.010
Alle øvrige aktiver og passiver indfries ved ophør	
Kilde: Egen tilvirkning	

Bilag 4 – Avancer ved ophør af ApS i 2012

Opgørelse af avancer ved ophør af ApS i 2012

Genvundne afskrivninger	
Anskaffelsessum	2.495.000
Foretagne afskrivninger 31.12.12	(271.200)
Nedskreven værdi	2.223.800
Til beskatning som genvundne afskrivninger	271.200
Regnskabsmæssig værdi 31.12.12	2.269.000
Ejendomsavnace	
Reguleret anskaffelsessum	
Anskaffelsessum på kontatbasis inkl. handelsomkostninger	2.495.000
+Tillæg efter § 5, stk. 1 - 10.000 kr. pr. år	40.000
+Tillæg efter § 5, stk. 2 - forbedringer ud over 10.000 kr.	-
Reguleret anskaffelsessum	2.535.000
Afståelsessum inkl. handelsomkostninger	2.700.000
Avance	165.000
Til beskatning som selskabsskat	436.200
Salg af driftsmidler	
Skattemæssig værdi 31.12.12	37.969
Salgssum	50.000
Til beskatning som selskabsskat	12.031
I alt til beskatning som selskabsskat	448.231
Beregnet selskabsskat, 25 %	(112.058)
Overgår til overført overskud 2032	336.173
Kilde: Egen tilvirkning	

Bilag 5 – Omdannelse fra ApS til VSO

Omdannelse fra selskab til VSO						
	Regnskabsmæssige værdier selskab 31.12.2012	Skatte mæssige værdier selskab 31.12.2012	Åbningsbalance (handelsværdier) personlig 01.01.2013	Skattemæssige avancer	Korrektioner til selskabets primo	Rest tilbage i selskabet 01.01.2013
AKTIVER:						
Anlægsaktiver						
Goodwill	0	0	629	629		0
Grunde og bygninger	2.269	2.224	2.700	436		0
Driftsmidler	0	38	50	12		0
Om sætningssaktiver:						
Varedebitorer	195	195	0	0		195
Andre tilgodehavende	40	40	40	0		0
Periodeafgrænsningsposter	18	18	18	0		0
Likvide beholdninger	848	848	0	0	1.377	2.225
AKTIVER I ALT	3.370	3.363	3.437	1.077		2.420
PASSIVER:						
Anpartskapital	125	125	0	0		125
Overført overskud	1.019	1.019	0	0	843	1.862
Foreslået udbytte	48	48	0	0		46
Egenkapital	1.192	1.192	0	0		2.033
Udskudte skatteforpligtelser	2	2	0		(2)	0
Prioritetsgæld	1.750	1.750	1.750	0		0
Bankgæld	70	70	70	0		0
Leverandørgæld	27	27	27	0		0
Skyldig selskabsskat	116	116	0	0	271	387
Anden gæld	213	213	213	0		0
Gæld i alt	2.178	2.178	2.060	0		387
Indskudskonto / kassekredit	0	0	1.377	0		0
PASSIVER I ALT	3.370	3.370	3.437	0		2.420
Kilde: Egen tilvirkning						